

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

SAMO NEKAJ UR PO PROPADU MIROVNE KONFERENCE V ŽENEVI

Ponovni oboroženi spopadi na Cipru Turška letala bombardirala Nikozijo

Tanki turških oboroženih sil napredujejo proti glavnemu mestu - Varnostni svet OZN poziva k takojšnjemu prenehanju sovražnosti in k spoštovanju resolucij svetovne organizacije
Britanski zunanji minister Callaghan obtožil Turke, da so povzročili neuspeh konference

Turški zunanji minister Turgut Ersoy (levo) je zavrnil zahtevo ciprskih predstavnikov in grškega zunanjega ministra Georgisa Mavrosa (desno) po 36-urni odložitvi mirovne konference o Cipru, kar je povzročilo razbičje konference ter ponovni turški oboroženi poseg na otoku

NIKOZIJA, 14. — Samo nekaj ur po propadu ženevske konference o Cipru je Turčija zaostrela svoj vojaški pritisk na otok ter začela s hudim letalskim bombardiranjem nikozijskega letališča in neposrednega predmestja. Po pričevanjih očividcev so turška letala priletela ob 5. uri po italijanskem času, prvi vdor pa je trajal približno eno uro. Kaže, da so prvi objektivni turške narodne garde, radijska postaja ciprskih Grkov in poveljstvo policije. Po istih virov, naj bi ciprska narodna garda takoj stopila v akcijo in sestrelila dve letali. Nad ciprskim glavnim mestom se dviga gošč oblak črnega dima.

Ogorčeni spopadi so v teku tudi v bližini Kirenije, turški tanki pa so v nekaj urah temeljito razširili področje, ki so ga Turki nadzirali doslej. Po poročilih radijske postaje

ciprskih Turkov, ki so jih poslušali v Tel Avivu, kaže, da turški tanki zelo hitro napredujejo ob podpori letalstva in topništva. Po istih poročilih naj bi turška oklopna vozila neutralizirala večje število ciprskih tankov in vojakov.

Prebivalci Nikozije so se takoj po vdoru turških letal podali na cesto ter skušali doseči britanska vojaška letališča ali pa se zateči v hribe pri mestu. Vzdolž »zelenih črt«, ki v Nikoziji loči mestni predel, kjer bivajo Turki od tistega, kjer bivajo Grki, so v teku ogorčeni spopadi. Na severu otoka turški tanki napredujejo od Kirenije proti Famagosti. Poročajo tudi o napadih na cesto, ki iz Limasole pelje v britanska oporišča.

Obe strani obtožujeta druga druga, da so nasprotnikove čete zagrešile vrsto zločinov nad neoboroženim prebivalstvom. Še zlasti Turki grozijo, da bodo bombardirali središče Nikozije, če se ne ciprska narodna garda še zneha nad otroki, ženami in starčki.

Kaže se, da so grška letala v teku jutra še enkrat preletela Nikozijo, ne da bi tokrat odvrгла bomb. Po mnenju britanskih vojaških izvedencev so turški piloti hoteli samo ugotoviti, kakšen učinek je imelo jutranje bombardiranje. Iz vojaškega sporočila, ki so ga objavili v Ankari, je razvidno, da so turške oborožene sile stopile v akcijo ob 4.30 po italijanskem času, po propadu ženevske konference. Namen turške pobude je, pravi sporočilo, preprečiti fizično likvidacijo turške narodnostne manjšine na Cipru, ki šteje 110.000 oseb.

V New Yorku se je na zahtevo ciprskih predstavnikov takoj sestal varnostni svet OZN, ki je pod predsedvom sovjetskega zastopnika Jakova Malikova, soglasno odobril resolucijo, v kateri zahteva takojšnje prenehanje bojov ter nadaljevanje mirovnih pogajanj. Varnostni svet poudarja svoje prejšnje resolucije ter obzira obnoviti sovražnosti. Resolucijo, ki jo je odobril varnostni svet, je predstavil britanski zastopnik pri svetovni organizaciji Ivor Richard, vanjo pa so vnesli nekatere spremembe po posvetovanju s predsednikom varnostnega sveta Malikom in z zastopniki 15 držav članic varnostnega sveta.

Po odobritvi resolucije je Richard dejal, da je nekaj diplomatskih sredstev, s katerimi bi lahko rešili ciprsko krizo ter je izrazil upanje, da se bodo mirovna pogajanja v Ženevi čim prej nadaljevala. Po njegovem mnenju so britanska in grška vlada ter predstavniki ciprskih Grkov, morda pa tudi ciprskih Turkov, pripravljani, da se spet sestanejo za pogajanja mizo. Britanski veleposlanik pri OZN je nato

zahteval od turške vlade, naj takoj preneha s slehernimi vojaškimi operacijami na otoku in naj spoštuje resolucijo varnostnega sveta od 20. julija, ki jo je sprejela tudi Turčija.

Kot poročajo iz Ženeve je do razbičja mirovne konference prišlo, ko je predstavnik ciprskih Grkov Kleides ponovno predlagal 36-urno odložitve zasedanja, čemur je turški zunanji minister Gunes odločno nasprotoval in zahteval, naj konferenca takoj sprejme odločitev v zvezi s turškim načrtom za federativno ureditev otoka, ki med drugim predvideva ustanovitev šestih avtonomnih turških pokrajin na Cipru. V zvezi z zadržanjem turškega zunanjega ministra je šef britanske diplomacije Callaghan izjavil, da ne more verjeti, da konferenca lahko propade samo zato, ker ni mogoče priti do sporazuma o 36-urni odložitvi.

MAVHINJE OB 30-LETNICI POŽIGA

Jutri poteka trideset let, odkar so fašisti in nacisti v uničevalnem besu izvršili v devinsko - nabrežinske organizacije ANPI. V jutranjih urah bodo položili vence pred spominska obeležja v vseh štirih vaseh ter v Rižarni, kjer so nacistični krvniki zažgali nekaj ljudi iz teh krajev. Popoldne pa bo na glavnem trgu osrednja proslava z govornimi devinsko - nabrežinskega župana Legiše in predsednika krajevne organizacije ANPI Vižintina Slavca, z nastopom nabrežinske

godbe na pihala ter nastopom združenih moških pevskih zborov »Fant« izpod Grmade« iz Devina ter »Igo Gruden« iz Nabrežine. Glavni namen, s katerim devinsko - nabrežinska občina prireja to svečanost, je ta, da bi ostali vedno živi in polnoveljavni najvišji ideali narodnoosvobodilne borbe in odporniškega gibanja, ideali, ki so tembolj aktualni danes, ko v državi ponovno nevarno dvigajo svoje glave tisti, ki jih je zgodovina že zavrgla. Članek berite na 2. strani.

NEPRIČAKOVANA POSLEDICA CIPRSKE KRIZE

GRČIJA UMAKNILA SVOJE ČETE IZ VOJAŠKE ORGANIZACIJE NATO

Po izjavah predsednika vlade Karamanlisa je umik grških oboroženih sil povzročila nezmožnost atlantske zveze, da prepreči spopad med dvema članicama - Grčija ostane članica politične organizacije NATO

ATENE, 14. — Grška vlada je po turškem letalskem vdoru na Cipru in po zaostritvi turške vojaške dejavnosti na otoku ter spričo propada mirovne konference v Ženevi, uradno sporočila, da umika svoje oborožene sile iz vojaške organizacije atlantske zveze. Sporočilo v tem smislu so objavili po zasedanju grških vojaških poveljnikov, ki je bilo danes jutraj pod predsedstvom ministrskega predsednika Karamanlisa.

V grškem komunikatu je rečeno, da je NATO dokazala svojo nezmožnost, da prepreči oboroženi spopad med dvema članicama, zaradi česar je predsednik vlade Karamanlis sklenil odpoklicati grške oborožene sile iz vojaške organizacije. Grčija ostane vsekakor še vnapij član politične organizacije atlantskega zavezništva.

Grško odločitev je že v teku noči napovedal v Ženevi zunanji minister Mavros ki je izjavil, da NATO za Grčijo ne obstaja več.

Grška odločitev ni naletela na poseben odziv v turških vladnih krogih, čeprav je predvidevali, da bo vlada v Ankari podvržena izredno močnim pritiskom, da bi odstopila od svojega nepopustljivega stališča do ciprškega vprašanja, kar naj bi omogočilo vrnitev grških oboroženih sil v okvir atlantske zveze. Zunanji minister Gunes je v

Ženevi izjavil, da Turčija nima nobenega namena, da bi izstopila iz NATO. Dejaj, da bi v svojem komentarju o izjavah grškega ministra Mavrosa, da je slednji nekoliko pretiraval, saj ni v teku noben oborožen spopad med obema državama.

Tudi začasni ciprski predsednik Klerides je obravnaval izstop Grčije iz vojaškega zavezništva NATO in dejal, da je Grčija prisilila k temu koraku imperialistična politika Ankare, ki skuša vsiliti svojo voljo ciprskemu ljudstvu.

V Bruslju se je takoj sestal stalni svet NATO, da bi proučil nastali položaj. To je že drugič v 25 letih, da ena držav članic sklene odločitev, ki jo Grčija ostane vsekakor še vnapij član politične organizacije atlantskega zavezništva. Prvič je šlo za Francijo, ki je umaknila svoje čete 29. marca 1966, kljub temu pa je ostala še vnapij članica atlantske zveze. Prevladuje mnenje, da bo Grčija sledila njenemu zgledu.

V krogih NATO pa medtem ugotavljajo, da je na vojaški ravni umik Grčije mnogo bolj prizadel zavezništvo, kot umik Francije. Grčija je namreč, ugotavljajo v Bruslju, na skrajnem robu področja, ki naj bi ga NATO branila, poleg tega pa ima skupno mejo z eno državo varšavskega pakta, se pravi Bolgarijo. Umik njenih čet je tako ustvaril veliko vrzel v vojaškem sistemu atlantske zveze, kar je velikega strateškega pomena. Položaj je toliko bolj zapleten, ker spoznamo o atlantskem zavezništvu ne predvideva možnosti oboroženega spopada med dvema članicama, temveč pravi samo, da je treba vse morebitne spore poravnati na miroljuben način.

Uradno sporočilo o umiku Grčije iz vojaškega zavezništva NATO je sporočil stalnemu svetu organizacije grški veleposlanik Chorafas. Grški častniki in vojniki v službi pri generalnem poveljstvu NATO v Bruslju so že dobili ukaz, da odstopajo v domovino. Gre za kakih 60 vojakov z družinami.

Ob koncu izrednega zasedanja stalnega sveta atlantske zveze je glasnik organizacije poudaril, da je veleposlanik Chorafas dejal, da bo Grčija ostala še vedno član NATO, čeprav bo izstopila iz skupine vojaške organizacije. Svet je nadalje izrazil upanje, da bo grška vlada odstopila od svoje odločitve in da bo ponovno zasedla svoje mesto v organizaciji atlantskega zavezništva.

V teku današnjega zasedanja so v stalnem svetu NATO proučili resen položaj na področju vzhodnega Sredozemlja in izrazili svojo zaskrbljenost zaradi obnove spopadov na Cipru in popolno podporo resoluciji varnostnega sveta, ki zahteva takojšnje prenehanje sovražnosti in ponovni začetek pogajanj. Na prihodnjih sejah, ki bodo po vsej verjetnosti že v prihodnjih urah, bo stalni svet proučil politične in vojaške posledice, ki lahko izhajajo iz grškega umika iz NATO.

Grška odločitev je povzročila dokajšnje razburjenje tudi v ZDA. Glasnik Bele hiše je dejal, da predsednik Gerald Ford in zunanji mi-

Za avtonomijo INPGI

RIM, 14. — Časnikarska bolnišnica »Giovanni Amendola« in vsestravno združenje italijanskega tiska sta objavila poročilo, v katerem izražata hvalnost italijanskim časnikaškim parlamentu, ker je med glasovanjem o zakonskem odloku o poravnavi dolgov bolnišnic z veliko večino odobril spreminjalni predlog, ki bo omogočil časnikaški bolniški blaginji, da ohrani svojo funkcionalno in finančno avtonomijo, čeprav bo prispevala k vsesrednjemu fondu za zdravstveno oskrbo. Časnikarji se zahvaljujejo tudi vladnim političnim silam in ministru za zdravstvo zaradi udeležbe v razpravi o funkciji INPGI za zaščito časnikaške avtonomije, ki je premisa za svo- bodno tiskarstvo.

Turški vojaki prodirajo od Kirenije proti jugu Cipra ob podpori tankov, topništva in letalstva

OB ROBU PREISKAVE O POKOLU NA BRZCU RIM-BRENNER

Aretirana zaradi obrekovanja Almirantejeva »superpriča« Sgrò

Domnevna povezava med pokolom na vlaku in atentatom 21. aprila na železniški progi Bologna-Firenca - Aretiran v Turinu pripadnik »Ordine nero«

BOLOGNA, 14. — Francesco Sgrò Almirantejeva »superpriča«, je bil aretiran danes ponoči na ukaz bolonjskega generalnega pravdnika dr. Ottavia Lo Cigna pod obtožbo obrekovanja proti dr. Davidu Aioju in drugim osebam. Za ta zločin bi lahko bil Sgrò obsojen na pet let zaporne kazni. Z aretacijo »superpriče« pa se zadeva še ni zaključila: veliko dvomov še obstaja v zvezi z vlogo, ki jo je imel nvisovski tajnik Almirante. Njegove izjave v parlamentu so nedvomno otežile in zavre preiskavo o atentatu na vlak Rim - Brenner, zaradi česar obstaja težka politična odgovornost. Lahko pa bi se politična odgovornost spremenila v sodno, ko bi ugotovili, da je Almirante vedel, ali vsaj slutil, da je bila priča podkupljena in vsekakor niti najmanj verodostojna. To pa so vprašanja, ki gredo preko kompetence sodne oblasti zaradi Almirantejeve parlamentarne imunitete.

Po drugi strani kažejo preiskovalci namen, da popolnoma razkrijemo ozadje cele zadeve, kot priča tudi današnje nenadno potovanje bolonjskega generalnega pravdnika Lo Cigna v spremstvu voditelja bolonjskega protiterorističnega oddelka dr. Bernardina in Rim. Bolonjska pre-

iskovalca sta se tu sestala z voditeljem političnega urada rimske kvesture dr. Improta in z načelnikom protiterorističnega oddelka glavnega mesta dr. Nocejem, nakar sta odšla na sodišče, kjer sta začela zasliševati osebe, ki so bile vpletene v zadevo lažnega pričevanja. Preiskovalca sta sklicala ženo Francesca Sgroja Chiara Viola, poleg nje pa še Roberta Genovesaja, ki je pospremlil Sgroja v uredništvu lista »Paese sera«, kjer je »superpriča« večer prekalila svojo prvotno verzijo in priznala, da si je erdece teroriste enostavno izmislila in da je za to priložnost »nagradila« in sicer en milijon lir. Končno bosta dr. Lo Cigna in dr. Bernardino zaslišala še časnikaškarja Prescobala Chioceja, ki je v uredništvu omenjenega lista govoril z Sgrojem.

Preiskava o atentatu na vlak Rim - Brenner se medtem intenzivno nadaljuje. Preiskovalci preverjajo razne indicije, s katerimi razpolagajo, ter iščejo povezave med atentatom in drugimi podobnimi zločinskimi dejanji, ki so jih zabeležili v Italiji v zadnjem času. Po današnjih vestih bi taka povezava utegnila obstajati z atentatom na železniško progo Bologna - Firenze v bližini Vaiana, kjer je 21. aprila letos peklenski stroj uničil 20 metrov trajni tik preden bi moral privoziti potniški vlak iz Pariza v Firence. K sreči so avtomatske alarmne naprave opozorile železnice, ki so lahko ustavili vlak, na katerem se je peljalo več kot 200 potnikov, in tako preprečili grozen pokol.

Znanstveni oddelki policije iz Bologne proučuje namreč ostanke peklenskega stroja, ki je eksplodiral 21. aprila, in delce bombe, ki je povzročila pokol na brzcu Rim - Brenner. Keže - vest pa še ni bila uradno potrjena - da sta bili obe bombi pripravljene iz isto tehniko, čeprav so atentatorji menda uporabili drugačno razstrelivo. Preiskovalci bodo v tej zvezi ponovno zaslišali mlada Rimljana, ki sta v zaporu v Firencah, potem ko ju aretirali kmalu po atentatu 21. aprila.

Mladenica so zaslišali v bližini kraja atentata, ko sta se peljala v fiat 500, v katerem so našli pravo skladišče orožja. Mladenica sta se zagovarjala, da sta bila čisto slučajno blizu kraja atentata, nista pa mogla opraviti posesti orožja in razstreliva, zaradi česar so ju aretirali. Florentinski sodnik dr. Casini, ki vodi preiskavo o tem atentatu, je bil večer v Bologni, kjer je imel dolg razgovor z enim od sodnikov, ki sodelujejo v preiskavi o pokolu na brzcu.

V zvezi s preiskavami o »črnih mrežah« beležimo danes tudi aretacijo 32-letnega elektrika Vittoria Ambrosinija iz Turina. Proti njemu je izdal zaporni nalog turinski sodnik dr. Violante, ki vodi preiskavo o »Ordine nuovo«. Njegovo ime so preiskovalci našli v notosu fašista Salvatoreja Francia, voditelja organizacije »Anno zero« in »Ordine nero«, ki je pred kratkim zbežal v Franci-

jo. Vittorio Ambrosini je bil aretiran pod obtožbo obnavljanja razpuščene fašistične stranke, prevratniškega združevanja in politične zarote.

Francesco Sgrò

NOVI AMERIŠKI PREDSEDNIK NA DELU

Fordovo »opozorilo« velikim industrijam

Šef Bele hiše nasprotuje podražitvi industrijskih proizvodov

WASHINGTON, 14. — Novi ameriški predsednik Gerald Ford se še ni dooboda nastanil v Beli hiši, ko se opazovalci sprašujejo, ali bo kandidiral na predsedniških volitvah leta 1976. Zanimanje za to vprašanje je sprožil stavek, ki ga je Ford izrekel v svojem programskem govoru v parlamentu, v katerem je dejal, da bo imel najmanj tri govore »o položaju unije«, se pravi javne govore, ki jih ameriški predsednik vsako leto prebere v parlamentu. Fordov mandat pa zapade čez dve leti, zaradi česar so nekateri časnikaški tolmačili ta stavek kot potrditev Fordovega namena, da se predstavi na predsedniških volitvah in si tako zagotovi nov štiriletni mandat.

Glasnik Bele hiše Terhorst pa je danes demantiral to verzijo: dejal je, da se Ford glede morebitne kandidature še ni odločil ter da bo to storil ob pravem času. Glede stavka o treh govorih pa je glasnik pojasnil, da je Ford mislil na govore v letih 1975, 1976 in 1977. Glede zadnjega govora je glasnik dejal, da ga bo Ford imel tudi v primeru, da bo jeseni 1976 izvoljen nov predsednik, ki pa bo po že ustaljeni praksi ustoličen, šele sredi januarja prihodnjega leta, tako da bo imel Ford ves čas na razpolago za svoj tretji nastop. Terhorst je odgovoril tudi na vpra-

šanja časnikašev glede morebitne amnestije za Richarda Nixona, vendar pa je bil glede tega dokaj meglen: dejal je samo, da se mora ameriški predsednik ukvarjati trenutno z mnogo važnejšimi vprašanji, ki tarejo ZDA.

Med ta vprašanja spada prav gotovo problem inflacije oziroma gospodarske krize, kateri posveča Bela hiša posebno pozornost. Sam Terhorst je povedal, da so razni funkcionarji Bele hiše »diskretno« opozorili predstavnike velikih industrij, naj bodo posebno »previdni« na področju cen. Kot je znano, je namreč Ford pred dnevi ostro kritiziral vodstvo avtomobilске industrije »General Motors«, ker je sklenila povišati ceno svojih vozil.

Drugi problem, s katerim se mora ukvarjati novi predsednik je problem odnosov s parlamentom. Predstavniki doma je pokazal željo, da sodeluje s Fordom, s tem, da je danes zavrnil predlog nekega republikanskega predstavnika za omejitve ameriške trgovinske izmenjave s Sovjetsko zvezo. Predlog je bil zavrnjen z veliko večino z argumentacijo, da njegova odobritev pomenila »pravo klorfuto« za novega predsednika, ki se je komaj obvezal, da bo nadaljeval politiko pomirive z Moskvo.

DANES

Na Cipru so se spet razvneli boji, potem ko so turška letala zgodaj jutraj bombardirala nikozijsko letališče in druge mestne predele. Na vsem otoku so v teku ogorčeni boji med turško vojsko, ki neustojljivo širi področje pod svojim nadzorom in ciprsko narodno gardo. Do turškega napada je prišlo potem ko je ženevska konferenca o Cipru dokončno propadla, ker niti Grčija niti Turčija nista hoteli odstopiti od svojih stališč.

Kot neposredna posledica neuspeha konference in turškega napada je Grčija sporočila, da izstopa iz vojaške organizacije NATO, ker je slednja, tako pravi ministri predsednik Karamanlis, jasno dokazala svojo nezmožnost, da prepreči spopad med dvema državama članicama.

V Bologni so aretirali Francesca Sgroja, Almirantejevo »superpričo«, ki si je izmislila »rdečo sled« v atentatu na brzcu Rim - Brenner in za to prejela en milijon lir »nagrade«. Sedaj pa se bo moral misovski kolovodja zagovarjati pred obtožbo, da je otežkočil delo preiskovalcev.

V Prosvetnem domu na Opčinah so večer popoldne uradno odprli XVI. Kmečki tabor, ki ga prireja Kmetijska zadruga v Trstu s sodelovanjem prosvetnega društva »Tabor« na Opčinah. Prireditelj, ki se bo zaključila v nedeljo, je ob predsedniku Kmetijske zadruge Alojz Markovic.

NA POBUDO DEVINSKO-NABREŽINSKE OBČINSKE UPRAVE

Jutri v Mavhinjah spominska svečanost ob 30. obletnici požiga štirih vasi

Od slovenskih vasi na našem Krasu so Mavhinje, Cerovlje, Vižovlje in Medja vas med okupacijo največ pretrpele

Nabrežina in njene okoliške vasi se danes s ponosom ozirajo na svojo bližnjo preteklost, ki niso mogli teror, ne taborišča, nasilje, uničevanje in požigi ukloniti volje in hotenja naših ljudi, da bi se otresli okupatorjevega jarma. Zloglasni nacistični poveljnik Kettner in njegova soldateska so morali premagati iz teh krajev. Prihodnje leto bomo proslavljali 30. obletnico osvoboditve našega naroda in ob tem se bo tudi nabrežinsko - devinska občina spomnila tega slavnega dogodka z večjo osrednjo proslavo. Toda pot do osvoboditve je bila dolga in naporna in pasejajo s številnimi tragičnimi dogodki, ki so zapustili globoke sledove. Tudi naša sedanja doba je zato posejana z raznimi obletnicami in med temi je za devinsko - nabrežinsko občino nedvomno najpomembnejša 30. obletnica po-

Spored spominske svečanosti ob 30. obletnici požiga Medje vasi, Vižovlje, Cerovlje in Mavhinje, ki bo v Mavhinjah jutri 16. t.m.

— Ob 8.30 zbor pred občinsko palačo za polaganje vencev

— Ob 18. uri začetek proslave s slavnostnim govorom, nastopom godbe na pihala iz Nabrežine in združenim pevskim zborom »Fante izpod Grudena iz Devine ter »Igo Grudena iz Nabrežine.

ga štirih slovenskih vasi, 16. avgusta 1944. leta so Nemci in njihovi pajdaši požigali Mavhinje, Cerovlje, Vižovlje in Medjo vas ter prebivalce odgnali. Te vasi so bile še posebej tarča nacističnega uničevalnega besa. Ze 27. septembra 1943 so pripadniki zloglasne »guardie civice« prvo odpeljali nekaj ljudi na dolga in mučna zasiljevanja v Gorico. To pa ljudi ni odvrnilo od pravičnega odpora, gibanja, ki si ga je v tistih dneh izbrala. Do same obale so prodirale drzne skupine partizanskih diverzantov in sejele strah in zmedo med sovražnikom. Okupator je na to neusmiljeno odgovoril. 27. februarja 1944 so nacisti obkrožili vse vasi tega predela. Krasa ter odgnali 366 ljudi. Vsi mlajši nad 16. letom starosti in tudi mlajši so morali na tiste taborišča, ki so jih iz Mavhinj so odpeljali 26 ljudi, iz Cerovlj 27, iz Vižovlj 11 in Medje vasi 25. Večino so odgnali na prisilno delo v Schnaittenbach na Bavarskem.

Tudi to masčevanje ni šlo odpora, ki se je razplamtel v teh krajih. O tem zgovorno govorijo že same številke, kljub temu, da je bilo veliko ljudi v izgnanstvu ali na prisilnem delu. Mavhinje so dale o-svobodilnemu gibanju 24 borcev in 12 aktivistov, skupno 28 ljudi pa je bilo deportiranih. Cerovlje so štele 20 partizanskih borcev in 20 aktivistov, v Vižovljah je bilo 10 partizanov in 7 aktivistov, Medja vas pa je dala 6 borcev in 20 aktivistov.

Dolgeletni spopad je terjal ogromne, tudi krvave žrtve in ob tem so te štiri vasi plačale ogromen krvni davek. Za svobodo je žrtvovala svoja mlada življenja skupno 20 borcev (Mavhinje 10, Cerovlje 4, Vižovlje 3 in Medja vas 3), dva pa se nikdar nista vrnila iz nacističnih koncentracijskih taborišč.

Partizanske diverzantske skupine so 27. februarja 1944 še dalje napadale utrjene nemške postojanke ter rušile za Nemce življenjsko važne železniške proge. V prvih poletnih mesecih leta 1944 je zletel v zrak viadukt Mošenec, tako da daljša niso več vozili nemški vojaški transportni vlaki. Odgovor nemške soldateske je bil spet nad-vse neusmiljen — požgali so, kot rečeno, vse štiri omenjene vasi. V Mavhinjah so ostale pokonci le šola, cerkev in župnišče, v ostalih vasi pa le nekaj hiš. Vsi prebivalci, kolikor jih je še ostalo doma, (to so bili po večini starejši ljudje, ženske in otroci), so morali v izgnanstvo, svo živino pa so enostavno odgnali v klavnico.

Ljudje so se morali za silo zateči k bližnjim sorodnikom, znancom

Vrsta avtov na cesti Bazovica — Pesek

ali prijateljem in dolgo, dolgo časa je moralo preteči preden so se lahko spet vrnili v svojo domačo vas. Požgane domačije je bilo treba obnoviti, vendar to ni šlo zlahka. Nekateri so se vrnili že v jeseni leta 1945 ter si za silo uredili streho nad glavno. Vsem nadlogam se je tistega leta pridružila še huda zima, tako da so ljudje v zasilo urejenih domovih zmrzovali.

«Neke noči je povrh vsega zapadlo nenavadno veliko snega,» mi je pripovedoval kmetovalec iz Mavhinj, ki se je med prvimi vrnil v požgano vas. «Nenadoma sem se ponoči prebudil, ker me je nekaj čudno mrzilo po vratu. Pogledal sem in z začudenjem ugotovil, da je skozi drobne špranje v strehi prodrl sneg do mojega ležišča.»

Takšnih primerov je bilo veliko in stalno je bilo treba popravljati številne razpoke in steneh in na strehah. Korenteje so začeli vasi popravljati v letih 1947-48. Več nedelj so domačini udarniško čistili ruševine in pogorišča, vendar je bilo treba za popolnejšo obnovo vasi veliko sredstev, ki jih prebivalstvo ni imelo. Pri tem je priskočila na pomoč zavezniška vojaška uprava, a kmalu so imeli domačini priložnost spoznati prave namene teh novih gospodarjev. V pravem izkoriščevalnem duhu so le-ti zavohali odlične možnosti gradbene spekulacije. Nakazali so sicer visoke denarne zneske za obnovo vasi, a od nakazanih vsot so dejansko uporabili za delovno silo ter gradbeni material le manjši del. Masten ostanek je romal v njihove žepke. Ljudje pa so se teh spekulacij zavedli šele kasneje, ko so se začele nove zgradbe prerano starati. Ves material, ki ga je namreč »prispevala« zavezniška vojaška uprava, je bil najslabše vrste, kar ga je bilo mogoče dobiti na tržišču. Opeka in strešni korci so bili namreč slabo izsušeni in so se začeli lomiti, tako da so začele v nekaj letih strehe počasi puščati in so bili domačini zato prisiljeni na lastno pest popravljati slabo dograjene stavbe. Se danes se na zidovih stavb poznajo sledovi te gradbene spekulacije.

Sledovi pogorišč so vsekakor skoraj povsem izginili in le tu pa tam je v štirih slovenskih vaseh nabrežinsko - devinske občine ostalo o-samljeno znamenje nekdanjega uničevalnega besa nacističnih okupatorjev. Ostali je predvsem spomin na tiste temne dni, ki ga bodo jutri v Mavhinjah slovesno počastili. Pobudo za spominsko svečanost si je prevzela devinsko - nabrežinska občina s sodelovanjem nabrežinske sekcije organizacije bivših borcev ANPI.

Zadnja predpocitniška seja deželne odbora

Pred velikošmarnimi počitnicami se je sestajal na zadnji poletni seji deželni odbor, ki je pod predsedstvom odv. Comelija odobril več sklepov o finansiranju kulturnih u-

stanov. Dodelili so 20 milijonov lir organizacijam, ki skrbijo za ohranitev ljudske kulture in tradicij v deželi in sicer po predlogu odbornikov za šolstvo in kulturo Dal Masa. Na Trzaskem so dodelili prispevek treme združenjem istrskih beguncev, v videmski in pordenonski pokrajini pa furlanskim in izseljenjskim društvom.

Na predlogu podpredsednika deželnega odbora De Carlija so naročili goriškemu inštitutu za mednarodno sociologijo ISIG preučitev prevoznih smernic na podonavsko-panonskem in balkanskem področju. ISIG bo načrt izdelal najpozneje do konca 1975. leta. Nadalje so dodelili 30 milijonov lir združenju iz selencev iz Furlanije, ki združuje kra-jine in 100 milijonov lir za živinorejce hribovitih področij, ki kupujejo čistokrvno govejo živino.

OD VČERAJ DO NEDELJE V PROSVETNEM DOMU NA OPČINAH

Kmečki tabor pomembna priložnost za obračun o stanju kmetijstva

Na včerajšnji otvoritvi je spregovoril predsednik KZ Markovic, ki je orisal delovanje zadruga v preteklem letu

Cvetje na Kmečkem taboru

NA DAN VELIKEGA ŠMARNIA

Odgovornost in vestnost v dneh gostega prometa

Ojačena varnostna služba - Nekaj najnujnejših telefonskih števil

V začetku tedna je bilo dokaj malo prometa, vreme je bilo muhasto in za veliki šmarni ni prav nič obetalo. Sedaj pa imamo krasno sonce, spremlja nas toplo vreme in na cestah je vse živo. Avtomobilov, domačih in tujih, je precej in cestni redarji imajo polne roke dela. Žal ne manjka neprevi-dnih in brezvestnih voznikov in zato je nesreč veliko, veliko preveč. Kar pa je najhuje, je to, da največkrat utrpijo največjo škodo in posledice prav tisti, ki nimajo nobene krivde za nesrečo. Tu lah-

ko naštetimo pešce, otroke in tiste šoferje, ki vozijo previdno in spoštujejo cestna pravila. Zato pa ponovno opozarjamo vse voznike, naj se zavedajo svoje odgovornosti in naj sedijo za volan le takrat, ko se počutijo dobro. Takoj po kosilu je nekoliko nevarno voziti, ker so refleksi precej otopeni. Podobno velja za tiste, ki radi popijejo kak kozarček.

Za čimvečjo varnost v teh dneh bo skrbela služba, ki bo precej ojačena. V primeru nesreč bodo na razpolago cestna policija (tel. 422-222) in še fiatova vozila, ki so povezana z ACI (tel. 116). V Trstu bodo nudili takojšnjo pomoč mehanični delavnici »Julia« iz Ul. Ananjan 13 (tel. 762-482) in »Perto« s Proseka (tel. 411-062 ali 413-784). Tisti, ki se odpravijo na pot, lahko zavrtijo telefonsko številko 194. Tako bodo lahko izvedeli vse novosti glede prometa na cestah naše dežele. Kdor želi pomoč karabinerjev, naj zavrti številko 744-444. Leteči oddelki policije pa odgovarja na številko 29-794. Kdor želi gasilce, mora telefonirati na številko 22-22.

Za tiste, ki pa bodo ostali v mestu, so na razpolago Rdeči križ (88-888), za najnujnejše posege. Zdravnike si lahko vsak poišče, če telefonira na 790-235; za tiste, ki spadajo pod bolniško blaginjo INAM pa velja številka 37-265.

Takšni bodo normalno vozili, kot tudi mestni avtobusi. Kar se tiče goriva za avtomobile, pa bo to popolnoma odvisno od vsakega lastnika črpalke posebej. Vsak ima namreč pravico, da odpre oziroma zapre svojo črpalno po milij volji. Vsekakor pa so zagotovili, da bo vsaj četrtina črpalke odprtih.

V trzaski pokrajini bodo odprte nekatere mehanične delavnice: Parloti v Ul. Capello 2 (tel. 35-267), F.lli Amozzi, iz Ul. Tacco 32 (tel. 773-688) in »Shell« na Trbiški cesti pri odcepu za Sesljan (tel. 209 125 ali 200-453).

V Trstu XV. tečaj o organizaciji prevozov

Od 19. do 31. avgusta bo v našem mestu tradicionalni mednarodni tečaj o organizaciji prevozov v okviru evropske gospodarske integracije.

Mednarodnega tečaja v Trst se bodo udeležili nekateri priznani evropski znanstveniki, ki se že leta ukvarjajo s to problematiko. Med znanimi in priznanimi imeni naj podčrtamo prisotnost načelnika posebnega angleškega departmaja za gradnjo tunela pod Rokavskim prelivom dr. Michaela Bonavia, predstavnika evropske banke za investicije dr. Manfreda Teichtera, glavnega ravnatelja za prevoze pri komisiji EGS Raymond Le Goya, svetovalec v bavarskem ministrstvu za gospodarstvo in prevoze dr. Roberta Dehnerja ter ravnatelja Reichsbahna v Frankfurtu Heberharda Thiela.

Uvodno poročilo bo na mednarodnem znanstvenem zasedanju imel načelnik skupine za prevoze v Komisiji EGS Scarascia Mugnozza. V razpravo bodo posegli tudi ravnatelji državnih železnic inž. Filippo Bordoni, glavni ravnatelj za koordinacijo na ministrstvu za prevoze inž. Ugo Bernieri ter deželni odbornik za prevoze Coccianni, ki bo predaval o temi »Nacrti za evropski pri-tržišču«. Tečaj bo v jutranjih urah.

Tudi med počitnicami lahko vpišete svojega otroka v slovensko šolo

Vpisovanje na didaktičnih ravnateljstvih - Do sedaj vpisanih 246 otrok v I. razred osnovne šole - Nekaj podatkov o maturah

Čprav smo sredi počitnic, je prav, da nekaj napišemo o naših šolah in šolski mladini. Predvsem bi radi opozorili tiste slovenske starše, ki imajo otroke za vpis v I. razred osnovne šole in jih niso še vpisali, ali so jih vpisali na italijansko šolo, naj opravijo svojo dolžnost, dokler je še čas. Tudi med počitnicami so namreč v dopolnjenih urah odprti uradi didaktičnih ravnateljstev, ki sprejemajo vpis, oziroma prepis otrok v osnovno šolo.

Po neuradnih in ne dokončnih podatkih je bilo do sedaj vpisanih v I. razred osnovne šole na Trzaskem skupno 246 otrok. V pamo in pričakujemo, da se bo to število do začetka novega šolskega leta povečalo in da bomo dosegli ali celo presegli število vpisanih v lanskem letu (255), ker vemo, da

bi moralo biti več vpisanih otrok v slovensko šolo zlasti na področju od Rovi do Kolonkova, pri Gornji Magdalen, pri Sv. Ivanu, v mestu samem ter v miljski občini.

Najmočnejše prve razrede bodo imeli v Nabrežini, na Opčinah, pri Sv. Ivanu in na Proseku. Do sedaj ni bil vpisan v I. razred še noben otrok pri Briškicah, v Štivanu, v Medji vasi in pri Koročih. Že do sedaj je vpisanih več otrok kot lani v Nabrežini, in sicer 8 več, v Mačkollah (+8), v Križu (+5), v Trebčah (+5), v Šempolaju (+5), v Saležu in Zgoniku (+6), v Borštu (+2), na Katinarji (+2), v Mavhinjah (+1), v Slivnem (+1), v Devinu (+1), v Gropadi (+1), na Repentabru (+1). Manj vpisanih kot lani pa je na Opčinah (-7), v Dolini (-6), v Boljuncu (-7), na Proseku (-4), v Barkovljah (-4), v Rojanu (-5), pri Sv. Jakobu (-3).

Na učiteljske se je do sedaj vpisalo 38 dijakov, na trgovski tehnični zavod 35, na znanstveni ličnej 52, na višjo klasično gimnazijo pa 5.

Seznam dijakov, ki so izdelali malo in veliko matura, smo že objavili in pri tem izrazili zadovoljstvo zaradi odličnega uspeha.

Malo matura je izdelalo na srednji šoli pri Sv. Ivanu (tudi za Katinaro) 35 dijakov, pri Sv. Jakobu 15, v Rojanu 14, v Dolini 33, v Nabrežini 29, na Proseku (tudi za Križ) 38, na Opčinah 40, ali skupno 204, padla sta le dva.

Veliko matura je izdelalo: na učiteljsko 20, na trgovskem tehničnem zavodu 38, na znanstvenem ličnej 23, na klasičnem liceju 15, ali skupno 96 (vštetu so tudi maturanti klasičnega liceja in učiteljskega (Gorici). Vsi kandidati so uspešno izdelali zaključne izpite tudi na industrijskem poklicnem zavodu, in sicer 9 dijakov za šivilje in 6 dijakov za orodne mehanike.

Sklepi trzaska občinskega odbora

Na zadnji seji, ki je bila v torek, 13. avgusta, v občinski palači, kateri je predsedoval podžupan Giuricin, je občinski odbor sprejel vrsto sklepov, ki jih bo naknadno obravnaval občinski svet.

Med drugim je odbor sprejel varijanto načrta za namestitve zdravstvenih in drugih naprav pri gradnji športne palače. Varianta zadeva zvišanje stroškov za ureditve

PRITOŽBE VINOGRADNIKA

Vinskih razstav je konec a problemi ostanejo...

Kot vsako leto smo kmetovalci slišali mnogo lepih besed in pohval od vsehposod: da je kvaliteta vina boljša, da razstavlja vedno več vinogradnikov, da vino postaja vedno bolj tipično ter da privablja vedno več gostov na Kras v naše gostilne in osmice.

A oglejmo si problem bolj podrobno. V devinsko - nabrežinski občini kjer smo lahko še do lanskega leta prodajali v osmicah tudi nekaj jedate, kot npr. domač prsut, jajca in salamo, letos ne sme kmet prodajati ničesar več. Ko dobi dovoljenje na sosednjem komisariatu, mora podpisati poseben list, kot kak kriminalc, da ne bo kaj v tem času prekršil, da ne bo dal mogoče komu kuhano jajce, da bi laže popil kozarec vina. Posledica vsega tega je, da vino v osmicah gre bolj s težavo iz kleti, da kmetovalci izgubljajo mnogo več časa kot druga leta, kar se bo poznalo tudi v vinogradih, ki jih ne morejo tako obdelati, kot bi jih lahko. A tudi za nove nasade bo vsak vsaj dvakrat pomislil preden bo sadil in ravno na Kmetijskem nadzorništvu se lahko prepričate, da so kmetovalci, ki so pripravili že vso dokumentacijo za nove nasade, zadevo ustavili, ker trt ne mislijo več saditi, ker nimajo komu prodati vina in to ne v nizki Furlaniji, ampak na našem Krasu, kjer pridelano vino je kakovostno in bi se ga lahko vsega prodalo v naših gostilnah.

A oglejmo si naše gostilne: jedaja kakovostna, postrežba solidna, a vino taka »zlobudra«, da človeka stisne prav pri duši, ko jo pokuša. Vprašajte gostilničarja od kot vino. Bolje bo, če

govorite italijansko, ker se mu bo takoj razvezal jezik: »Že kuji d'intorni, že nostrano, že domače«, ali pa »Že di questi vigneti qui fuori« (in takoj vas bo popeljal ven in vam pokazal vinograde), ali pa »Že produzione nostra, že bon, že vero terano«. A vprašajte v tisti vasi, koliko trt ima gostilničar, da prodaja že avgusta meseca svoje vino, vam bodo takoj povedali, da ima edinele »latnik«, pod katerim ste prej sedeli.

Sedaj vprašam pristojno oblast če ni bolj kaznivsko prodajati neko »zlobudro« pripeljano ne vem od kod za pristno domače vino, kot pa v osmici sendvič z domačim prsutom? Ali ni bil gost opeharjen? Ali ni bil opeharjen tisti Tržanec, ki je prišel iz mesta po štiri litre vina prepričan od gostilničarja, da je teran ter plačal »zlobudro« še enkrat toliko kot bi jo plačal v mestu.

Ali ne predvideva italijanski zakon za goljufijo kaznen?

Da je to res, se lahko sami prepričate, pogledajte kdaj so zadnji kupili vino pri kmetovalcu. Mogoče pred leti ali pa sploh nikdar.

S tem ne škodijo samo gostu, ki v dobri veri pije, ampak tudi nam vinogradnikom, ker tisti gost misli, da se res tako slabo vino pridela na Krasu. Posebno sedaj v poletnih mesecih, ko pride mnogo tujcev, ki se dobro spoznajo na vino, pridejo iz naših gostiln s kaj čudnim vtisom. A škodo si delajo tudi sami, ker gostje res niso tako neumni, kot si oni mislijo. Zato so tudi naše gostilne zaostale za furlanskimi in goriškimi, kar se posebno pozna v zimskih mesecih, ko ni v delavnih dneh in njih ne domačina, ne Tržanec. V Furlaniji pa srečujete pred tipičnimi gostilnami, kjer prodajajo dobro vino, mnogo Tržančev.

Zato mislim, da bi bilo dobro sklicati gostilničarje, vinogradnike in goste k okrogli mizi, da se enkrat za vselej stvar premakne z mrtve točke, da se naše vino pridelano na Krasu — proda v naših kmetijskih gostilnah. S tem bi se mnogi vinogradniki otresli osmici, in bi čas, ki bi ga s temi pridobili, koristneje izkoristili v vinogradih.

To tudi zato, da se gostom spet vrne zaupanje, ki so ga nekoč imeli, ko so v naših gostilnah prodajali samo domače vino.

Vinogradnik

Gledališča

ROSSETTI
Kalmannovo opereto »Grafica Mari-
ca«, ki so jo ob premieri navduše-
no sprejeli, bodo ponovili še jutri,
v petek, 16. t.m., v soboto, 17. t.m.
vedno ob 21. uri in v nedeljo, 18.
t.m., ob 18. uri. Pod vodstvom di-
rigenta Oskarja Danona in režiserja
Paola Polija, bodo vse ponovitve v
premierski zasedbi.

Vstopnice so na razpolago pri o-
srednji blaginji, Pasaža Protti, tel.
36-372.

Kino

Miramarski park — Predstave »Lu-
ci in zvoki« ob 21.00 »Maximilian
of Mexico an emperor's tragedy«
(v angleščini) in ob 22.15 »Il so-
gno imperiale di Miramare« (v ita-
lijščini).

Autobus iz Ul. Beccaria ob 20.00
in 21.15, iz miramarskega parka
ob 22.15 in 23.30 z vmesnimi posta-
jami.

Ariston — I.N.C. 21.15 »La piscina«.
Barvni film. Igrata Elaine Delon
in Romy Schneider. Prepovedano
mladini pod 14. letom.

Nazionale 16.00 »Yeff Bolt — l'uraga-
no di Macao«, Barvni film. Igra-
ta Charles Johnson in Quentin
Werty.

Excelsior 15.30 »James Bond 007 - Ca-
sino Royale«, Barvni film. Igrajo
Peter Sellers, Ursula Andress in
David Niven.

Grattacio 15.30 »Il quattro dell'Ave-
Marica«, Barvni western film. Igra-
jo Bud Spencer, Terence Hill in
Eli Wallach.

Fenice 16.00 »I senza nome«, Barvni
film. Igrajo Alain Delon, Gian Ma-
ria Volonté, Yves Montand.

Eden 16.00 »Vedo nude«, Barvni film.
Igrajo Ninno Manfredi, Silva Koci-
na in Enrico Maria Salerno.

Ritz 16.30-22.15 »Tutti per uno, botte
per tutti«, Barvni zabavni western.
Igrata Timothy Brent in George
Eastman.

Aurora 16.30 »Crazy - Joe«, Barvni
film. Prepovedano mladini pod 14.
letom.

Capitol 16.30 Druga serija filmov
znanstvene fantastike 1974: »La
città verrà distrutta all'alba«, Barv-
ni film. Prepovedano mladini pod
14. letom.

Cristallo 16.30 »Qui Montecarlo, at-
tenti a quei due«, Barvni film. To-
ny Curtis in Roger Moore. Barvni
film.

Impero 16.30 »Quattro bassotti e un
danes«, Walt Disneyev film v
barvah.

Filodrammatico 15.00 »Il piacere so-
prattutto il piacere«, Barvni film.
Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 15.00 »Di tresette c'e ne uno
tutti gli altri son nessuno«, Barvni
film. Igra George Hilton.

Ideale 15.00 »L'ispettore Callagan il
caso scorpione è tuo«, Barvni film.
Kriminalka. Igrata Clint Eastwood
in Harry Guardino.

Vittorio Veneto 15.30 »Il coltello di
ghiaccio«, Barvni film.

Abbazia 15.00 »Le tre spade di Zorro«.
Barvni film. Igrata Guy Stockwell
in Manuela Ubold.

Razna obvestila

Slovensko dobrodelno društvo v Tr-
stu obvešča starše deklic, ki so v
koloniji v Nabrežini, da je obisk do-
voljen v nedeljo, 18. t.m., popoldne.

Prispevki

Preostali znesek 500,00 din zbran
od rojakov iz Ljubljane za venco po-
kojnemu Ignacu Kjudru, hvalačno po-
klanja žena Karla Kjuder Trzaskemu
partizanskemu pevskemu zboru.

Ob 30. obletnici smrti borca Karla
Hrusaja padlega 15.8.1944, daruje
brat Peji za družino 20.000 lir za
Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Potri naznanjamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil
naš dragi mož in oče

FRANC MEZGEC

trgovec v pokouju

Pogreb dragega pokojnika bo jutri, 16. avgusta 1974, ob 11.
uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Bazovico.

Zalujoči: žena Marija, sin Karlo, ses-
tre Mila, Franca, Pavla in brat An-
ton z družinami ter drugo sorodstvo

Bazovica, Gropada, Padrice, Materija, Buenos Aires, 15. 8. 1974

Po kratki in mučni bolezn nas je za vedno zapustil naš pre-
dragi mož, oče in nono

ANGEL KOŠUTA

(Procesijev)

Pogreb dragega pokojnika bo jutri, 16. avgusta 1974, ob 17.
uri v Križu pri Trstu.

Zalujoči: žena Marija, hčeri Sla-
vica in Srečka, sin Angel, bratje
in sestra ter drugo sorodstvo

Sv. Križ, Zagreb, Piran, Zadar, 15. avgusta 1974

ZANIMIV POSEG BILTENA «RISCOSSA SOCIALISTA»

PSI proti sklepom devinsko-nabrežinskega odbora na turistično-ozemeljskem področju

Centristični občinski odbor naj bi predlagal variante k regulacijskemu načrtu, s katerimi se ne strinjajo niti tisti, ki so jih izdelali

Socialistični bilten «Riscossa socialista» je objavil članek v zvezi o stanju v devinsko-nabrežinski občini po izstopu PSI iz večinske koalicije, ki jo sedaj sestavljajo samo KD in SS. Po mnenju socialističnega glasila sta KD in SS neoposredno reševali osnovna politična vprašanja slovenskega in italijanskega prebivalstva tega področja. Glavna odprta vprašanja so usklajevanje različnih gospodarskih dejavnosti, turizma, kamnologije in kmetijstva, ureditev socialnih ulic za italijansko in slovensko skupnost ter za turiste in končno ureditev odnosov med slovensko in italijansko narodnostno skupnostjo.

Po mnenju «Riscosse socialistes» so sedaj vprašanja zelo pereča in prav zaradi tega so sklenili sklicati občinski svet z vso naglico že 19. avgusta. Osrednja točka tega zasedanja bodo tehnične variante k gradbenemu načrtu, ki jih pripravljajo arhitekti Semerani, Jagodini in Celli. Večkrat so morali spreminjati svoje načrte zaradi novih in nasprotujočih si zahtev občinskega odbora in kaže celo, piše bilten «Riscossa socialista», da niso sprejeli nekaterih zahtev, ki bi bile v nasprotju s splošnimi smernicami načrta.

Zato je devinsko-nabrežinska sekcija PSI sklenila na svojem sestanku, da bo glasovala proti predloženim variantam k načrtu, s katerimi se verjetno ne strinjajo niti tisti, ki so jih pripravili, saj kaže celo, da so načrtovalci zavrnili dolžne zahteve odbora. Spremembe, ki jih je vnesel odbor, niso sad tehtnega in preudarnega razmišljanja s strani večine, pač pa samo proizvod za zainteresiranih faktorjev in so postavile na glavo prvotni načrt. Tako so na primer že večkrat odložili sklep o izbiri kraja, kjer naj bi bil mednarodni «college», katerega ne bodo zgradili, ker je bilo prvotno določeno. Velike so tudi napovedi spremembe v zvezi s turističnim izkoriščanjem seslanskega področja. Splošno je, da na primer, nameravali zgraditi ob Seslanskem zalivu hotele, potem je bil govor o urejenih kampingih, sedaj pa je po mnenju socialističnega biltena jasno, da namerava občinski odbor dovoliti gradnjo zasebnih hiš, kar bo med drugim tudi doprineslo manj delovnih mest. Lahko bi se še našle druge bolj ali manj namerne prekrške že sprejetih obveznosti. Zatrjevali so, na primer, da bodo nad Seslanskim zalivom uredili zeleno področje, se daj pa urejujejo kamping.

Iz vseh teh nedoslednosti jasno izhaja, da bodo socialisti nasprotovali takim sklepom in zato vabijo tudi druge večinske in opozicijske sile, naj ne odobrijo teh sklepov. Politični obsodi mora slediti tudi tehnična obsoda, če se bo izkazalo, da so načrtovalci res zavrnili zadnje zahteve odbora, ki ni enotnih pogledov, saj odbor raje molči o določenih zadevah.

Po pisanju socialističnega biltena naj bi odbor zahteval dovoljenja za zgradnjo na področjih, ki so jih že določili za parke, da lahko izda dovoljenja za turistične objekte ob vsej obali (tako bi izginile proste plaže), dovoljenja za zasebne gradnje na terenih z nad 25 tisoč kv. metrov površine. Take zahteve očito pomenijo, da regulacijski načrt nima nobenega pomena in omogoča sprostitev zasebne spekulacije.

Zato se bodo socialisti uprli vsakršnemu predlogu, ki bi spreminjal prvotne variante k regulacijskemu načrtu, ki jih je sedaj odbor sprejel proti interesom večine prebivalstva in o katerih bi morala pravljati pokrajinska tajništva levo-sredinskih strank, saj je povezava med področno ureditvijo devinsko-nabrežinske občine in ureditvijo celotne pokrajine očitna.

● Pokrajinsko šolsko skrbništvo je objavilo seznam zamenjav in premetev vidnega in učnega oseba na srednjih šolah v prihodnjem šolskem letu 1974-75, obenem pa sporoča, da sprejemajo prošnje za zamenjavo mest do 20. avgusta. Tudi prošnje za vodila mesta na nižjih in višjih srednjih šolah morajo prispeti na skrbništvo do istega dne.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Pogojne zaporne kazni za tuje nepridiprave

Pijani mornar je psal in napadel podčastnika kvesture
Samo enemu od treh tatičev je uspelo pobegniti

Kazensko sodišče je pod predsedstvom dr. Visallija (stranska sodnika Serio) in Moscato, javni tožilca D'Onofrio) sodilo po hitrem postopku štirim tujim državljanom. Maroškega pomorščaka Ahmeda Ben Mohammeda iz Rabata je obsodilo pogojno na 8 mesecev zapor zaradi nasilja in žalitve javnega funkcionarja ter pijanosti in motenja javnega miru. Jugoslovanskega državljan Miodraga Čakici, vladno Djordjeviću in Milenku Drč pa je naprtilo po 18 mesecev zapor pogojno zaradi tatvine v obtežljivih okoliščinah.

Tajništvo SLOVENSKEGA GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA bo zaprto do 18. avgusta.

Pred sodnim zborom je bil dosti bolj ponižen. S pomočjo prevajalke je dejal, da je bil pijan, da se ne spominja, kaj je nakopal tistega večera, da pa mu je zelo žal, če je koga razžalil ali brenil. Kesanje je prišlo sicer prepozno, vendar so mu sodniki vseeno priznali olajševalne okoliščine in mu znižali kazen, ki jo je predlagal tožilec — 11 mesecev zapor — na 8 mesecev in mu priznali pogojnost kazni, naker se je lahko vrnil na svobodo.

Na prostost sta se takoj po procesu vrnila tudi 23-letni Miodrag Čakici iz Beograda in 24-letni Vladan Djordjević iz Pančeva, ki sta 24. julija okradla skupno s 40-letnim Milenkem Drčo iz Beograda, ki je pobegnil. Tržačana Marina Luardellija. Skupina nepridipravov je stenoala na avtobus proge št. 5, malo pred postajališčem na Trgu Opedale pa so Lunardellija pahnili in mu iztrgali iz hlačnega žepa listnico. Zbežali pa niso daleč: Lunardelli je stekel na cesto in s pomočjo čuvaja bolnišnice je dva ujel. Samo Drča je pobegnil, sicer pa so agenti kvesture kmalu ugotovili njegovo ime.

Obdaja prisotna so obsodili na 18 mesecev zapor in 100.000 lir globe pogojno, odsotnega Drčo pa so obsodili na isto kazen, ki pa jo bo moral, če ga bodo seveda zasili, odsedeti.

AVDITORIJ PORTOROŽ

POLETJE '74

MEDNARODNA REGATA
ZA OKAL PORTOROŽA

Portorož, 17. do 18. avgusta

PREDPRODAJA VSTOPNIC
dan pred prireditelji pri blagajni Avditorija v Portorožu in v turističnih poslovalnicah v kraju prireditve.

Telefonske rezervacije vstopnic in vse informacije glede prireditve:

Zavod za turizem, Portorož,
Biro za prireditve, Portorož,
Avditorij, tel. (066) - 73569

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

TRST - UL. F. FILZI 12 - tel. 39-101, 39-045

URADNI TEČAJ BANKOVCEV
14. avgusta 1974

Ameriški dolar	657.—
Funt sterling	1551.—
Švicarski frank	219,50
Francoski frank	136,50
Nemška marka	250,25
Avstrijski šiling	35,35
Dinari dobri	41.—
dobri	41.—

MENJALNICA
vseh tujih valut

GORIŠKI DNEVNIK

DRŽAVA NAMERAVA ZNIZATI PRISTOJBINE

V kratkem bo ponovno dovoljeno kupovanje sladkorja v inozemstvu

Ker se naše področje, ki sodi v prosto cono, ni zalagalo na italijanskem trgu, so nastale težave s preskrbo - Zagotovljen kontingent za avgust in september

Včeraj smo izvedeli za Ljovico, ki jo bodo sprejeli z zadovoljstvom trgovci na debelo in na drobno ter potrošniki s področja goriške proste cone. Na računskem dvoru so namreč registrirali dekret, s katerim se bo višina državne pristojbine na nekatere vrste jestvin, zlasti je važna za sladkor, znižala s 1. januarjem 1974 od 15 na samo 2 odstotka. S tem bodo ustvarili ugodne pogoje za boljše oskrbo trga s sladkorjem, ki ga že nekaj časa primanjkuje.

V okviru proste cone imajo trgovci pravico do uvoza 21.000 stotov sladkorja. Zaradi IVA in podražitev letošnjega kontingenta sploh niso izkoristili, ker se jim ni izplačalo. Na inozemskih tržiščih, kjer so trgovci na debelo kupovali sladkor za potrebe proste cone, je bilo blago predrago. Ponavadi se cena suče od 300 do 315 lir. K njej je potrebno pribiti 28,5 lire, ki jih pobere država, ter po eno liro za trgovsko zbornico in zvezo trgovcev. Na takšen način se cena približa tisti, ki je določena v maloprodaji (355 lir), tako da se trgovcem takšen posel ni več izplačal.

Za potrebe potrošnikov so se morali trgovci na debelo obrniti na italijanski trg, vendar so njihove zahteve uslišali z velikimi težavami in šele na posredovanje odgovornih oblastvenih teles. Italijanska proizvodnja sladkorja znaša okoli 8 milijonov stotov, potrošnja pa 16 milijonov. V takšnih razmerah je bilo razumljivo, da tudi zato italijanski trg ni mogel ustreči povpraševanju Goriče, ker vsa povojna leta Goriča ni bila odjemalec na italijanskem trgu, pač pa se je — v okviru ugodnosti proste cone — raje oskrbovala s sladkorjem na najbolj ugodnem inozemskem tržišču.

Ob poznavanju takšnih tržnih zakonitosti in preskrbovalnih težav nam šele postane jasno, zakaj je v maloprodaji na vsem lepem zmanjkalo sladkorja in zakaj so bili je stvinčarji pripravljeni prodati kilogram sladkorja pod pogojem, da je prodal še kaj drugega, pralni prašek, liker ali kakšno takšno blago, ki ostaja v skladišču in ki ga kupec običajno ne potrebuje.

Industrijska podjetja, ki uporabljajo sladkor kot surovinsko osnovo za izdelovanje slaščic, likerjev, žganih pijač in podobno, niso bila v težavah z nakupom sladkorja na inozemskih trgih, ker niso vezana na prodajno ceno.

Med sedanjimi počitnicami pa so se skladišča pri goriških trgovcih na debelo spet dobro založila. Trenutno so z italijanskega trga prejeli 3.800 stotov sladkorja, kolikor znaša kontingent za avgust in september. Tako lahko pričakujemo, da bomo sladkor kupovali doma in da nam ga ne bo treba kupovati na jugoslovanski strani, kar je v stiski marsikdo tudi storil. In še sreča, da je lahko.

Tradicionalni ptičji sejem

Kot je vsako leto običaj bo 25. avgusta v občinskem parku tradicionalni ptičji sejem sv. Bartolomeja, ki ga priredijo goriška občina, Pro Loco in turistična zveza v Goriči. Vsa leta je sejem privabil veliko ljudi z Goriškega in tudi iz sosednje Slovenije. Kljub temu je sejem v zadnjih desetletjih izgubil

NEKAJ RAZMIŠLJANJ OB ROBU GOSPODARSKE KRIZE, KI STOPA ČEZ PRAG

Človek je tako ustvarjen, da se bo poprej odpovedal vožnji z avtomobilom kot vinu

Alojz Bužinel iz okolice Krmina sodi, da bodo obilni lanski pridelek vina uspešno prodali v času med trgatijo in božičem - Letošnji pridelek bo za tretjino slabši

Posledice gospodarske krize so vedno bolj opazne. Po cestah kroži manj avtomobilov kot prej, razdobje letovanj ob morju ali v hribih se je skrajšalo. Zaradi brezposelnosti, ki jo napovedujejo za jesen, bomo priložnosti trošiti predvsem za osnovne življenjske potrebe ter se odpovedati nekaterim dobrinam, ki niso neobhodno potrebne.

«Ali se bomo odpovedali tudi kakšni razvadi, ali pa jo omejili? Kako se bomo obnašali do vina in ali se bo zvišala tudi njegova cena?» Ta vprašanja smo zastavili Alojzu Bužinelu, znanemu slovenskemu vinogradniku v Pradešu pri Krminu.

«Če kaj dobro poznam ljudi, se bodo prej odpovedali vožnji z avtomobilom kot vinu. Tudi s to bakom je enako. Človek je že tako ustvarjen, da bi bilo odpovedovanje razvadam zanj prevelika žrtev. In še prav ima, če tako ravna, saj živi samo enkrat. Pa še Slovenci bi nehali biti, če bi se odpovedali vinu» je pristavil.

Ker se s folklornim odgovorom nismo zadovoljili in smo navedli zaskrbljenost drugih vinogradnikov zaradi počasne prodaje vina, kar naj bi bil eden izmed znakov pomanjkanja denarja, je Bužinel dejal, da so od nekdanj prodajali največ vina od trgatve do božiča. Ta navada se je ustaliła zato, ker so se hoteli vinogradniki ki niso znali letariti in ker niso imeli primerno opremljenih kleti, vina čim prej znebiti in so pogosto prodajali grozdje še na trti.

Ker pa so brški vinogradniki postali poleg dobrih pridelovalcev že

prvenstveni pomen, ko so nekdo, poleg ptičev, razstavljali in prodajali raznovrstna kmečka orodja.

Na letošnjem sejmu bo tekmovalje v ptičjem petju. V ta namen so že sestavili posebne komisije, ki so tako sestavljene:

Žirija za kanarčke: Ludvik Simončič iz Ljubljane, Sergio Morsolin iz Ronk, Egidio Medot iz Gorice.

Žirija za ostale ptičje kategorije: Mario Castellani iz Pule, Emilio Peresson iz Vidma, Guido Castagnotto iz Vidma, Pietro Comelli iz Nem, Bruno Pendolo iz Trčmuna, Marjan Figelj iz Gorice, Augusto Morandini iz Vidma, Mario Baloc iz Buttrija, Enrico Rover iz Sacelleja.

Žirija za nagane ptičje: Alfredo Calligaris in Elvio Ferigo, oba iz Gorice.

Program goriškega sejma je naslednji: ob 6. uri bodo odprli občinski park občinstvu; ob 7.30 si bo žirija prvič ogledala razstavljene ptičje; ob 9.30 bo drugi ogled žirije; ob 12. uri bo tekmovalje v ptičjem petju; ob 16. uri nagajanje zmagovalcev; ob 17.30 bo na sporedu mladinska folklorna parada.

Od 25. do 28. avgusta bodo v razstavnih prostorih Pro Loco v pasaji na Verdjevem korzu odprli razstavo nagačenih ptičev. Razstavnih prostorov bodo odprti v nedeljo od 9.30 do 19.30 v ponedeljek, torek in sredo do ur 9. do 13. ure ter od 16. do 20. ure.

OB DOBERDOBSKEM JEZERU
Danes prvi dan
šagre ŠZ «Mladost»

Danes se ob Doberdobskem jezeru prične štiridnevno praznovanje tamkajšnjega športnega združenja «Mladost». Prireditelji so letošnjo šagro organizirali predvsem v podporo športni dejavnosti, ki zahteva precejšnje finančne izdatke. Športno združenje goji več panog, od katerih je glavna nogomet, kjer je treba za njegovo razvijanje potrositi precej denarja.

Danes zvečer bo na sporedu prosta zabava ob zvokih domačega ansambla «Kraški odmevi», ki je zadnje čase žel precejšnje priznanje tudi na drugih poletnih prireditvah na Goriškem. Mlad člani ansambla bodo poskrbeli za zabavo vse dni praznovanja.

Jutri, v petek, bo na sporedu tekmovalje v brisliki, ki ga bodo organizirali ponovili tudi v soboto. Zadnji dan praznika bo v nedeljo. Na sporedu bo tekmovalje v valčku. Ob Doberdobskem jezeru so postavili tudi stojnice s pečenim mesom, vinom in osvežilnimi pijačami.

Danes odprte
bencinske črpalke

Danes so na Goriškem odprte naslednje bencinske črpalke:

Občina Gorica: Shell, Ulica Crispini; Esso, Ulica Lungo Isonzo; Agip, Ulica Aquileia; Chevron, Mihaelova ulica; Esso, Tržaška cesta.

Občina Gradišče: Total, Ul. Trieste.

Občina Turjak: Vecal, Ul. Piave.

Če se z avtomobilom vozi z Oslavja proti Steverjanu, se na levi strani, takoj po «Lukovnem hribu», tako namerajo domačini imenujejo, kraj dobrih petsto metrov od «Pečjašve» ostline, vidi ostanki stare kovačnice. Sedaj je od nekdanje velike barake ostal le «grušt», kjer so podkovali vole.

Da bi podrobneje izvedel o tej kovačnici, ki je bila svoje čase ena najboljših v tem delu Brd, sem stopil do Emila Mikluša z Oslavja, ki se je v mladih letih tukaj učil za kovača.

«Zanima me, ali je že dolgo časa odkar so podirali barako in kdo je njej zadnji kovač v njej?»

«Kovačnico so pravzaprav podirli pred približno sedmimi leti, saj ni bilo nobenega kovača, da bi v njej delal. Zadnji, ki je tu delal, sem bil jaz. Učil sem se za kovača približno šest let, potem pa sem delo opustil, ker se ni plačalo več. Naši kmetje so se modernizirali, kupili so traktorje, ki so zamenjali živino za delo na poljih.»

«Kdo pa je bil gospodar kovačnice in kdaj je bila ta postavljena?»

«Gospodar je bil Ivan Pintar, ki je kovačnico zgradil pred 50 leti. Takrat je bila kovačnica na Oslavju ena najbolj znanih v tem delu Brd. Kmetje so hodili podkovať vole ter popravljati kmečko orodje celo iz vzhodnih Brd, kjer je danes Jugoslavija. Ivan Pintar mi je sam pripovedoval te stvari in poudarjal, da je moral večkrat delati pozno v noč, da je ustreleg vsem, ki so k njemu prihajali. Dela ni manjkalo niti po drugi svetovni vojni. Gospodar je imel številne pomočnike, med katerimi sem bil jaz zadnji. Spominjam se, kako je bilo lepo ob deževnem vremenu, ko se je mladina, moji sovaščani, zbirala v kovačnici in tam kramljala dolge ure. Večkrat nas je sam Pintar spodbil iz barake čes, da je treba tu delati ne pa klepetati. Ko je gospodar kovačnice umrl, ni nihče drug prevzel mesta in je tako kovačnica propadla. Poleg tega pa bi se danes ne slačalo več delati v njej, saj imajo v naših krajih še malo volov in kmečkoga orodja.»

«Sedaj je od nekdanje kovačnice ostal le grušt». Bi mi lahko povedal, čemu je ta naprava služila?»

«V »hodnik« grušta smo postavili vola, ga s pasovi zavezali okrog trebuha in ga dvignili za približno metro. Potem smo mu dvignili nogo ter jo podkovali. Vedeti pa je treba, da je grušt služil samo za vole, medtem ko konje ni treba privezati. Ti namreč dvignejo nogo sami ne da bi bilo treba to opraviti s pomočjo te naprave.»

P. R.

V PRIREDBI MLADINSKEGA KROŽKA GORICA

Konec avgusta petdnevni mladinski seminar v Bohinju

Glavna tema seminarja bo posvečena manjšinski problematiki

Mladinski krožek Gorica organizira tudi letos seminar v Bohinju, ki bo od 28. avgusta do 1. septembra v Mladinskem domu ob Bohinjskem jezeru. Seminar je namenjen mladini iz Gorice in okoliških vasi. Posvečen bo trem problemom: političnemu vprašanju naše manjšine, vlogi Jugoslavije v mednarodni skupnosti in pa mladinskemu delovanju na Goriškem.

Seminar ima namen nuditi mladini izčrpne informacije in nakazati smernice za bodoče delo. Kot vsako leto sta zagotovljeni visoka strokovna raven predavanj in dobro počutje v Mladinskem domu. Razpored predavanj bo sledeč:

Sreda zvečer: odprtje seminarja. Četrtek zjutraj in popoldan: Politični problemi slovenske manjšine v Italiji in strategija boja za doseg nacionalne enakopravnosti (predaval bo dr. Karel Šiškovski).

Petek zjutraj: Vloga Jugoslavije v mednarodni skupnosti in pomen manjšin v meddržavnih odnosih (predavatelj poskrbi Zveza mladine Slovenije).

Petek popoldan: Okrogla miza na temo «Mladinsko delovanje na Goriškem».

Sobota zjutraj: Okrogla miza s predstavniki republiške konference ZMS in občinske konference ZMS iz Nove Gorice.

V soboto popoldan in v nedeljo zjutraj bo prosto. V nedeljo popoldan je predviden povratek v Gorico. Udeleženci seminarja se bodo pri Urhu oddolžili spominu žrtve belogardističnega terorja.

Razna obvestila

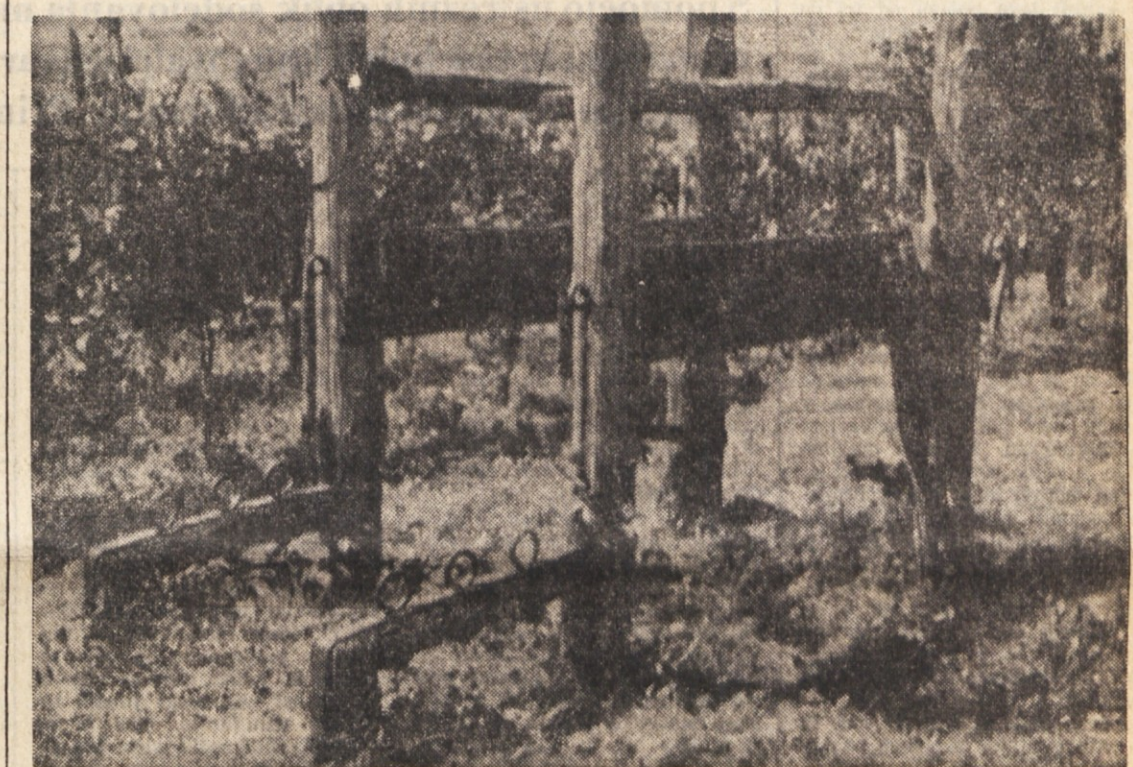
Občinsko avtobusno podjetje išče šoferja za mestni avtobus. Interesenti, ki bodo morali imeti vozniško dovoljenje vrste D in ne bodo smeli imeti več kot trideset let, naj prošnje napišejo na navadnem papirju do 2. septembra. Vsa podrobnejša pojasnila daje tajništvo občinskega podjetja.

Občinsko avtobusno podjetje obvešča, da bodo mestni avtobusi vozili jutri, 16. avgusta, po prazničnem urniku.

POGOVOR Z EMILOM MIKLUŠEM

Od nekdanje Pintarjeve kovačnice na Oslavju je sedaj ostal le še «grušt» za vole

Danes se ne plača več biti kovač - Kmetje so volove zamenjali s traktorji

«Grušt» Pintarjeve kovačnice na Oslavju, kjer je nekdo bila tudi baraka in veliko dela...

Izleti

Slovensko planinsko društvo Gorica priredi 18. avgusta enodnevni avtobusni izlet na Platak (1.111 m) nad Rakko. Vsakdo mora prineseti s seboj veljavni potni list ali prepustnico. Avtobus bo iz Gorice (s Travnika) odšel točno ob 5. uri, iz Podgora ob 5.05, iz Standerža ob 5.10 ter iz Sovodnji ob 5.15.

Kino

Gorica
VERDI 15.00—22.00 «Milano roventes». F. Leroy in M. Mell. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
CORSO 15.00—22.00 «Preparati la barra». T. Hill in H. Frank. Barvni film.
MODERNISSIMO 15.00—22.00 «Una donna e una canaglia». Lino Ventura in S. Fabian. Barvni film.
VITTORIA 15.15—22.00 «Sol tuo corpo, adorabile sorella». J. Geeson in M. Batters. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
CENTRALE 15.00—22.00 «Amo 2670 — Ultimo atto». R. McDowall. Barvni film.

Tržič
AZZURRO 14.00—22.00 «L'amore quotidiano». Barvni film.
EXCELSIOR 14.00—22.00 «L'orgia del vampiro». Barvni film.
PRINCIPE 14.00—22.00 «4 bassotti e un danese». Barvna risanka.

Nova Gorica
SČGA «Policijska značka 373». ameriški barvni film ob 18.30 in 20.30.
SVOBODA «Ljubila sta se samo eno leto». ameriški barvni film ob 18.30 in 20.30.
DESKLE «Pustolovci v zraku». italijanski barvni film ob 20.00.
RENCE «Vojna med ženami in možmi». ameriški barvni film ob 20.00.
PRVACINA «Celo mesto je krivo». ameriški barvni film ob 20.00.

Dežurni lekarni v Gorici
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna «Villa San Giusto». Korzo Italija 244. telefon 833-38.

Dežurni lekarni v Trzinu
Danes ves dan in ponoči je v Trzinu dežurna lekarna Al Redentore, Ul. Roselli, tel. 723-40.

Dežurni zdravniki
V Gorici. Sovodnjah in Steverjanu sta danes dežurni dr. Piculini in dr. Rotar. V Krmini in okolici je danes dežurn dr. Galopin; v Ronkah in Doberdobu dr. Pella; v Trzinu in Štancanu dr. Tabacco.

Vrste: za sladkor in pokojnine

Zopet se pojavljajo vrste nestrpnih ljudi. V zadnjem času je zmanjkalo sladkorja in ko se raznese glas, da ga ta ali druga trgovina ima na razpolago, se gospodinjje podajo na določeno trgovino, vzporedno pa je bila na nasprotni strani ulice druga vrsta: tokrat pred banko, kjer so izplačevali pokojnine (spodaj)

NARAVEN POJAV, KI JE USODEN ZA PERUJSKE INČUNE

«El Nino» se pojavlja zelo neredno a njegov začetek je vedno ob božiču

Biološki pomen pojava je ogromen, saj omogoča 22 odst. celotnega svetovnega ribolova - Spričo nevarnosti, ki grozi, je Peru ustanovil s pomočjo FAO inštitut za preučevanje posledic «el Nina»

Življenjski prostor perujskih inčunov (vrsta sardale) je mrzli tok, ki se počasi pomika proti severu. S tokom potujejo te ribe in velika količina planktona, s katerim se ribe hranijo. Sovražniki inčunov so vedno bile ptice, v zadnjih 20 letih pa v vedno večji meri tudi človek - ribič.

Inčuni imajo tudi svojega naravnega sovražnika, ki mu domačini pravijo «el Niño». Kot že rečeno, živijo inčuni v mrzlem toku, ki se pomika proti severu. Gre za Humboldtov tok, ki se ob obali Ekvadora obrne proti zahodu. Ta glavni tok ima še krajši in ožji privrsek: perujski obalni tok, ki se začne na koncu severno od pristanišča Chimbote in se v južno smer razširja. Njegovo razkrajanje povzroča mračni smrad in vodna gladina spremeni svojo barvo. Ladije počrne in pojavijo se «el Pintor» (slikar). Inčune love tudi ptice. Izračunali so, da kakih 5 milijonov

ptic na enem samem otoku nalovi dnevno okrog 1000 ton inčunov. Nekeč so ptice v letu dni nalovile približno dva in pol milijona ton inčunov, torej četrtno tega, kar je nalovil človek.

Ribolov se je zadnja leta v Peruju močno razvil. Leta 1962 so prvič nalovili več kot 5 milijonov ton inčunov, l. 1964 so presegli 8 milijonov, l. 1968 pa 10 milijonov ton. Rekorderje bilo l. 1970 z 12 milijoni in pol ton, naslednje leto je ulov še vedno presegel 10 milijonov. Zaradi močnega «Niña» je drastično padel l. 1972, ko je znašal samo 4 milijone, lani pa so inčunov nalovili samo še tri milijone ton. Peru se je šele pred kratkim zavedel nevarnosti, ki mu grozi, pa je s pomočjo organizacije FAO pred kratkim ustanovil inštitut za preučevanje posledic Niña, za razvoj inčunov ter ureditev ribolova. Predvidevanja tega inštituta so bolj pesimistična, saj je poleg drugega tudi divji ribolov

močno prizadel količino rib in morja celo povzročil dokončen propad te gospodarske panoge, ki je za neobogateno državo velike važnosti.

Sicer je preveč tudi ribiških ladij in tovarnih ribje moke za ulov 10 milijonov ton, kolikor je ta nekoč znašal v najboljšem primeru. Perujska ribiška flota bi lahko v enem dnevu nalovila toliko rib, kolikor bi jih zadostovalo za vso potrošnjo ZDA. Tudi če bi zmanjšali ribiško brodogradnjo in tovarniške zmogljivosti za četrtno, bi še vedno lahko nalovili ter predelali 10 milijonov ton inčunov.

Kaže, da bo človek spet zagrešil hud zločin proti naravi, kot je zgodilo s sardinami vzdolž obale Kalifornije in s slaniki ob japonskem otoku Hokkaido, kot se dogaja spričo lakomnosti angleških ribičev s slaniki okrog Islandije.

Konec konca bo na slabšem vedno ostal človek, ki bo ne same pokvaril naravo, ampak tudi zapravljal vire dela in prehrane.

S POTI PO BLIŽNJI ISTRI

Tako sin kot stari oče ostala zvesta zemlji

S pomočjo ustreznih oblik sodelovanja med delovnimi organizacijami in zasebnimi kmetovalci ustvarjeni pogoji, da mladim ne bo več treba zapuščati zemlje - Primer mladega Danila

Vas Čepić je v gornji Buišćini. Ko stopimo vanjo, nekoliko odmaknjeno od asfaltirane ceste Buj - Opatija, imamo občutek, kot da smo prišli v slovensko vas, in hruvsko. Arhitektura hiš je tukaj drugačna kot po drugih vaseh tega področja. Opatija je, da so predniki današnjih prebivalcev Čepića, ki so se pred sto leti v veliki prisili selili iz slovenske Istre, prinesli s seboj tudi svoj način gradnje hiš. V hišah, kakor tudi koncept razporeditve zgradb v vasi.

Čepić je precej od rok, v njem ni pitne vode, hiše so stare, zgrajene iz neobdelane kamna, pokrite s kamnitimi ploščami, tako da vse skupaj ustvarja dobi grob videz, a je vendar tako v samem Čepiću kot nekoliko zunaj njega ostalo relativno precej prebivalcev. Zda jih je 117, stare statistike govorijo, da jih je bilo l. 1869 bilo 213, torej se številu ni tako katastrofalno zmanjšalo, kot je to primer z Gornjim, Komljanom, Opatijem ali Završjem, kjer je padlo na četrtno, petino, celo na desetino prebivalcev, kolikor so jih ti kraji imeli pred drugo svetovno vojno. Mor-

da je bil razlog, da se prebivalstvo te vasi ni tako skrčilo kot po drugih vaseh, v tem, da se ljudje, kot njihovi predniki, povečini ukvarjali s kmetijstvom, in hruvsko. Arhitektura hiš je tukaj drugačna kot po drugih vaseh tega področja. Opatija je, da so predniki današnjih prebivalcev Čepića, ki so se pred sto leti v veliki prisili selili iz slovenske Istre, prinesli s seboj tudi svoj način gradnje hiš. V hišah, kakor tudi koncept razporeditve zgradb v vasi.

Ko je PIK-Una pred dvema letoma začel akcijo propagande za reko krav alpske pasme, je več ljudi v Čepiću takoj prodalo svoje bele istrske krave in vole ter kupilo omenjene plemenite kravle-mlekarice, in se začelo ukvarjati s predelavo mleka.

V drugi polovici preteklega leta je neko drugo umsko podjetje, ki se ukvarja z živinorejo, in sicer PIK-EXPORT, skupaj z zagrebškimi podjetji MESPRO, MET začelo med kmeti v Buišćini s propagando za rejo teletičkov in teletič oziroma, da bi si zasebni kmetovalci uredili neke vrste mini-farme, kjer bi za PIK-EXPORT redili teleta pod posebnimi, za kmetovalce zelo ugodnimi pogoji.

Zanimivo je, da se je za to novost v gornjem okolišču Buišćine med prvimi pozanimali 19-letni Danilo Markezčić iz Čepića. Že novembra lani je PIK-EXPORT z njim sklenil pogodbo o vzreji 63 plemenitih teletičkov, s katerimi naj bi povečali število mlečnih krav v Buišćini, kjer še vedno ni zadosti krav-mlekaric alpske pasme. Sklenjena pogodba med omenjenim podjetjem in mladim kmetovalcem iz Čepića je zlasti ugodna zato, ker predstavlja delovno razmerje, v katerem ima zasebni kmetovalec stalno mesečno plačo, zdravstveno in socialno zavarovanje, je član delovne organizacije ter ima pravice v delavskem samoupravljanju podjetja. Pogodba se obnavlja vsake tri mesece, torej kolikor traja vzreja skupine teletičkov, podaljša pa se, če sta obe strani za to.

Čepić je daleč od Buj, Umaga in Kopa. Mlademu človeku, ki je željan dela, ni lahko vsakodnevno prevažati se na delo v eno od omenjenih mest, a tudi doma brez denarja ostajati mu ni lahko. Omenjeno sodelovanje s podjetjem, ki ni navadna sodelovanja, temveč precej bolj čvrsta oblika sodelovanja med zasebnimi kmetovalcem in delovno organizacijo, omogoča mlademu članu, da o-

stane doma v svoji vasi, se ukvarja z delom, ki ga pozna, in si zagotavlja dohodek ter druge pravice, kot delavec v tovarni.

Danilo Markezčić iz Čepića je prvi zasebni kmetovalec gornjega predela občine Buj, ki se je na ta način vključil v neko izvozno delovno organizacijo.

Ni bilo lahko začeti, ker je stvar nova, še povsem neznan v tem kraju. Najprej je bilo treba urediti hlev, ki bi lahko sprejel večje število živali. Takšnega hleva še nikoli prej ni bilo v Čepiću. Za ta namen je prišla zelo prav stara hiša Markezčićevih, ki ni več za stanovanje. Spodaj so v njej uredili hlev, zgoraj pa senik. Vodo deževnico so speljali v poseben rezervoar, če zmanjka, jo s traktorjem pripeljejo od izvira.

S teletički se ne ukvarja samo Danilo, pri tem mu je v veliko pomoč njegov osemdesetletni oče Matej Markezčić, ki so mu živali in živinoreja življenje. Po ves dan je med svojimi teletički, ves je srečen, da ima na stare dni okrog sebe toliko ljubkih živalic, o katerih je vse svoje življenje samo sanjal. Tako ostaja tudi nova generacija čvrsto povezana s svojo zemljo in potemtakem ne drži, da bi mladih ljudi zemlja sploh več ne zanimala. In kako jih zanima, če so dani pogoji, da je moč na njej človeško živeti.

T. F.

«OPERACIJA ZMEŠNJE» NA NIZOZEMSKEM

Več tisoč nizozemskih kmetovalcev je te dni začelo po vsej Nizozemski tako imenovano operacijo zmešnjave, v protest proti kmetijski politiki skupnega države in slabim dohodkom. S traktorji so blokirali cestni promet. Kmetovalci zahtevajo finančno pomoč vlade in delno odpravo agrarnih omejitev evropske devalvacije, zaradi katerih je Nizozemska prizadeta.

SUEŠKI PREKOP DECEMBRA ODPRT

Sueški prekop bo popolnoma očiščen in ponovno odprt za plovbo letos decembra. Tako je izjavil Ahmed Mašur, predsednik uprave za Sueški prekop.

Radio Vizija

ČETRTEK, 15. AVGUSTA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

11.00 Nabožna oddaja
11.30 - 12.30 Maša
Prenos v evroviziji iz svetišča Vicoforte
16.50 PROGRAM ZA MLADINO
Hej, Pepelka
17.45 IL SEGNO DELLA LEGGE, film
V glavnih vlogah Henry Fonda, Anthony Perkins, Betsy Palmer, Michael Ray in drugi.
Anthony Mann, ki se je rodil leta 1907 ter umrl leta 1967 je bil okoli l. 1950 eden od najbolj znanih predstavnikov ameriškega filma tipa western. V tem filmu nastopa bivši šerif Morgan, ki je moral zapustiti svojo službo ter se preživljal s tem, da lovi bandite ter prejema nagrade, ki so bile razpisane na njihovo glavo. Morgan prispe v neko mesto, kjer se spoprijatelj z mladim Benjyjem. Ta je postal krajevni šerif. Želi opravljati svojo službo, toda manjka mu izkušenj ter se boji, da ne bo kos svoji nalogi. Najprej Morgan reši Benjyja ter postane njegov pokrovitelj. Načrti ga vseh trikov šerifskega posla. Nazadnje mladenič dokaže, da je že popolnoma dozorel, saj ujame dva morilca ter prepreči, da bi ju ljudje linčali. Morgan je zadovoljen ter zapusti mesto skupaj z mlado vdovo in njenim sinčkom, da bi začel novo življenje.

19.15 ŠPORTNI DNEVNIK
Italijanske kronike, Danes v parlamentu, Vremenska slika

20.00 DNEVNIK
20.40 NEAPELSKA FARSA

Burka, ki jo je napisal Antonio Petito, je obdelal Belisario Randone in jo bo prikazana danes zvečer, je ena od takih neapeljskih variacij boja za obstanek. Vsaka od oseb, ki nastopajo v tej burki, se mora z izjemo Don Pancracija, ki posebej bogastvo in oblast, prilagoditi razmeram, da bi si zagotovila obstanek. To pot so razmere zelo hude in tudi smesne (naglušnost oblasti). Vse to meče temno senco obupa na svet, ki se mora prilagajati razmeram. Danes si lahko samo zamisljamo do kakšne ravni komičnosti se je utegnila povprečna neapeljska javnost v gledališču San Carlo, če je spomlad 1872, ko je bila ta burka napisana, Antonio Petito nastopal bodisi kot Pulcinella ali pa kot Don Pancrazio. Petito je večkrat spreminjal vloge, tako kot mu je to narekovala želja občinstva, ali pa je njemu prišlo, ker so ga že kot otroka imenovali Totono o'pazzo. Petito, piše Di Giacomo, je bil res veliki igralec. Njegova postava je razsvetljevala ves oder, polnila vse vrzeli ter pritegovala čustva in pozornost vseh gledalcev.

21.35 HARMONIKA
Glasbena oddaja, ki jo vodi Lucia Poli

22.05 SI VENEDETTA
Program s Franco Valeri
V tem tretjem nadaljevanju Nucci še vedno išče moža za svojo hčerko Barbaro. Ta mož bi moral biti, po svetih meščanskih načelih, poosebljenje teh lastnosti: premožen, lep, in preudaren. Toda Nuccino iskanje se sreča s stvarnostjo, ki je čisto popolnoma drugačna, kot si jo ona zamišlja. Ženska, ki se je že odredila vsem stikom s svetom (in tudi z možem), da bi vzgojila hčerko na pošten način, se zave počasi, da je tisti svet, ki ga je ona idealizirala, puhal in hinavski. Včasih celo absurdno nor. Posrečilo se ji je stopiti v družino mladeniča Bubiya, kjer se sreča z babico, ki se je v starosti spoprijela s slikarstvom, z Bubiyevo materjo Martinolito, ki pripravlja absurdno proslavljane moževnega rojstnega dne ter z Bubijem. Ta verjame v preseljevanje duš ter je prepričan, da je utelisel nek izvenzemeljski bitje, ki je nenehno v stiku s svojimi bližnjimi. Vsemu temu nasprotuje Barbarina «abnormalnost». Barbara le po razčisti svoje razmere z Diegom (zarodencem) ter odkrije skrivnost domneve smrti svojega očeta.

23.00 DNEVNIK

DRUGI KANAL

20.30 DNEVNIK
21.00 JOHNNY SERA
Med ponovitvami glasbenih varietejev, ki so v prejšnjih letih najbolj prišli javnosti, je «Johnny sera» v katerem nastopa simpatični Dorelli. V sredini tega večera je Paola Borboni. Znana je že več desetletij zaradi svojih izrednih vrlin prave igralke.

22.11 ALMANACCO DEL MARE
Drugo nadaljevanje
Danes zvečer bodo na sporedu vzemirjive pustolovščine dveh večnih nasprotnikov: 42-letnega Enza Maiorca iz Sirakuze ter enako starega Francoza Jacquesa Maioia. V februarju leta 1973 je Maiorca dosegel brez dihalnih aparatov globino 78 metrov, Francoz pa je dva metra manj, toda brez obtežive.

22.40 LE STREGHE DI SIENA

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

19.15 Obzornik
19.30 Svet v vojni, serijski film
20.20 Billy Gray, glasbena oddaja
21.00 DNEVNIK
21.30 Kam in kako na odhiti
J. Mach: Maurica, TV nadaljevanje
21.40 Odiseja miru: SE NI TAKO DOLGO
Današnja oddaja nam prikazuje zakulisne borbe med veleislami v oboroženo vojsko, ki jo vodi Rona Russella, II. del

22.50 Glasbeni nokturno: Kvartet Rona Russella, II. del

23.05 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

21.00 Otroški kotichek, risanke
21.15 DNEVNIK
21.30 «VOLPA POSTENJAKOV» - igrani film
V glavnih vlogah: Toto, Peppino De Filippo, Giulia Rubini in Gabriele Tinti. Režija C. Mastrocinque
23.00 Likovni nokturno, F. Robba - kipar

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.05 Slovenski motivi; 8.30 Godalni orkestri; 9.00 Maša; 9.45 M. Ravel: Trio; 10.15 Praznična matineja; 11.15 Mladinski oder: «Na strmi poti»; 11.35 Slov. razgledi; 13.30 in 15.45 Glasba po željah; 15.45 Najlepše melodije; 16.40 Pesmi in plesi iz Režije; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.30 V ljudskem tonu; 19.10 Svetovni popotniki; 19.25 Za najmlajše; 20.00 Sport; 20.30 «Mutasti muzikanti»; burka; 21.15 Nabožna glasba.

TRST

15.30 Deželne kronike, šport; 15.45 Srečanje z opero; 16.10 Glasba po željah.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 21.30 Poročila; 7.40 Glasba za dobro jutro; 8.40 Zabavna glasba; 9.30 «20.00 lir za vaš spored»; 10.15 Orkester Mirage-man; 10.45 Prijateljica Vanna; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Popoldanska glasba; 18.00 Mladinski klub; 18.45 Koncert; 19.00 Popevke; 19.30 Primorski dnevnik; 20.00 Male skladbe velikih mojstrov; 20.30 Prenos RL; 21.45 Rock party; 23.00 Poslušajmo jih skupaj.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.30 in 8.30 Jutrarnja glasba; 9.30 Maša; 10.15 Vi in jaz; 12.10 Četrtni program; 13.20 Zabavni program; 14.40 Radijska priredba; 15.00 Za vas mlade; 16.00 «Sončnica»; 17.00 Spored rene glasbe; 17.35 Lahka glasba; 19.20 Glasba iz TV oddaj; 20.00 Jazz; 21.15 Glasbeno - govorni program; 22.00 Srbska folklorna glasba; 22.20 Ponovno na sporedu.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 10.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.40 Glasba za dobro jutro; 8.40 Jutrarnja glasba; 9.30 Radijska priredba; 9.45 Pesmi za vsakogar; 10.35 Program z M. Bongiorno; 12.40 Glasbeno - govorni spored; 13.35 Dva komika; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Ploščice; 15.00 Nemogoči intervjuji; 15.35 Glasbeno - govorni spored; 17.40 Zabavni spored; 18.35 Zgodovina ital. popevke; 19.55 Superonice; 21.19 Dva komika; 22.50 Človek v noči.

III. PROGRAM

8.25 Webrove skladbe; 9.30 Koncert za začetek; 10.30 Palestinske skladbe; 11.00 Mladi Mozart; 11.40 Ploščice; 12.20 Sodobni ital. glasbeniki; 13.00 Glasba skozi čas; 14.30 Zborovska glasba; 15.30 Simf. koncert; 17.00 Orglar Wijnand van de Pool; 18.00 Francoske popevke; 19.15 Vskovocerni koncert; 21.30 Simf. koncert.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 11.00, 13.00, 19.00, 20.30 Poročila; 9.10 Glasbena matineja; 10.05 Počitniško popotovanje; 10.40 Iz partituro opernih mojstrov; 11.15 Po Talijanih po tleh; 12.00 Turistični napotki; 12.20 - 13.30 Z nami doma in na poti; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Pihalne godbe; 14.30 Priporočajo vam...; 15.10 Zbor «Dunajski dečkovi»; 15.40 Med solci, družini in delom; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.40 V plesnem ritmu; 17.00 «Vrtljak»; 17.40 Naš podlistek; 18.10 Vremenska napoved; 18.10 Simfonijski koncert; 19.15 Tipke in godala; 19.35 Iz kasetne produkcije; 19.50 Človek in zdravje; 20.00 Lahko noč, otroci!; 21.00 Četrtni večer; 22.00 Literarni večer; 22.40 Glasbeni nokturno; 23.15 Manj znani mojstri 18. stoletja;

PETEK, 16. AVGUSTA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

18.15 PROGRAM ZA MLADINO
Počitnice na galebem otoku
Sedma epizoda nanizanke po romanu Astrid Lindgreenove
18.45 Sem... restavriraj slik
Program, ki ga je pripravil Giordano Repossi
19.15 ŠPORTNI DNEVNIK
Italijanske kronike, Danes v parlamentu, Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 SREČANJA 1974
Eno uro z Rogerjem Schutzem
Roger Schutz se je pred 34 leti ustavil v Taizéju, malo znanem zaselku Burgundije. Tu je hotel živeti v duhu svoje vere. Tako je bil ustanovljen prvi ekumenski samostan na svetu. Njemu je živelo kakih petdeset redovnikov, mnogi protestanti, kot Schutz, drugi katoliki. Stvar bi bila lahko prešla v pozabljenje, vendar se to ni zgodilo, ker so ga to poskrbeli mladi. Raznesel se je namreč glas, da se tam v Franciji dogaja nekaj nenavadnega, da je tam moč vzpostaviti vezi, naj bo med verniki kot tudi z neverniki, zunaj vseh shem ter institucij. Zda se mladi vsako leto v tisočih z vsega sveta zbirajo v Taizéju, žive pod velikimi šotori, žive skromno, če ne revno, pojejo, plešejo, se udeležujejo verskih obredov. Osrednja osebnost je tu Roger Schutz, droben alžalski škof, ki mu, dela in piše. Je ubog, toda svoboden. Bori se proti vsemu, kar je nečloveškega v tej naši družbi. Ponekod spregovori o potrebi medsebojne ljubezni in razumevanja, predvsem pa poslušaj, nenasitno poslušaj vse, ker ve, da globoka kriza vesti, ki po njej brejde danes mladina, je v glavnem posledica pomanjkljivega komuniciranja. Avgusta bo na »koncil mladih« na temo «Borba in kontemplacija». Na tisoče mladih se bo spet zbralo. Morda bo ob tej priložnosti tudi sestavljen nekakšen zaključni dokument.

21.40 Klasična, lahka in pop glasba
V današnji glasbeni rubriki je podana kratka zgodovina o italijanski pesmi. O tem spregovori Marco Zavattini, katerega oče je bil slavni Cesare, pisec scenarijev in pisatelj, sodalavec De Sice. V svojem sestavku govori o lahki glasbi tridesetih in štiridesetih let. Bili so to časi, ko je bila Italija ena sama velika provinca, kjer takrat veljavni režim ni dovoljeval gledovanja po izkušnjah drugih kultur. Pač pa je bil prek radia, filma in pesmi skušal posredovati ljudem nekakšno kulturo «belih telefonov» in «tisočih lir na mesec». Za to priložnost se v dvorani Gay v Turinu zberejo nekateri zvezdniki in zvezdnice tistega časa: Vittorio Belli, Silvana Fioresi, Ernesto Bonino, Oscar Carboni. Kljub nasprotovanju takratnega režima, je jazz v prikriti obliki vendar prihajal v Italijo, zahvaljuju triju Gorni Kramer - Enzo Ceragioli - Cosimo di Ceglie. V studiu bodo Gigliola Cinquetti, Gianni Nazzaro in Marcela obnovili motive takratnega časa.

22.35 IL VEDICATORE
Film iz povesti Antona Čehova

23.00 DNEVNIK
Danes v parlamentu, Vremenska slika

DRUGI KANAL

19.00 - 20.00 Siena: PALIO DELLE CONTRADE
20.30 DNEVNIK
21.00 GLI UOMINI PREFERISCONO LE BRUNE
Germain in štiri ljubice, s katerimi izmenoma preživlja dneve in noči. Nekega dne se pri njem oglasi nekakšen «spored», ki mu zagrozi, da mu bo pognal v tle dve, tri krogle, če ne bo pustil pri miru njegove žene. Težava pa je v tem, da Germain ni utegnil razumeti, za katero od štirih gre: za Kristino, Sonjo, Zofijo ali Amanda. Ob pomoči zvestega prijatelja Lujiga, se Germain loti težavne naloge, da pretrga z vsemi štirimi. Kmalu bi bil v tem uspeh, ko se zave, da ljubi samo eno, Zofijo. Kaj storiti? Nič drugega, kot se spopasti z možem. Zakaj prav nanj je mislil tisti, ki se mu je predstavljal kot mož, one, ki naj bi jo pustil pri miru. Na srečo Zofija ni njegova žena, marveč samo nekakšna zaročenka, ki pa ga ne ljubi, zda je zlasti ne, ker ljubi njega, Germaina. Še nekaj težko, nekaj groženj z revolverjem in končno se oba vzameta.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

19.15 Obzornik
19.30 KITARA - oddaja iz serije «Bistrook»
Lutke Pink, Pong in Zdrava, pa igralce Veliki in mala Lena bodo povedali vse ali skoraj vse o tem lepem instrumentu. Videli bomo tudi reportažo o kitari, slišali o njej nekaj pesmi in seveda videli risbe in sestavke učencev

20.00 Jugoslovanska folklor: Lepi moji bregi zeleni

20.45 Risanke
21.00 DNEVNIK

21.25 Tedenski gospodarski komentar
21.35 KAKO ZELENJA JE BILA MOJA DOLINA - film
V glavnih vlogah: Walter Pidgeon, Maureen O'Hara, Donald Crisp, Barry Fitzgerald, Patrick Knowles. Režiser John Ford. Kako zelena je bila moja dolina je film, posnet po istoimenskem romanu Richarda Llewellyna. Imamo ga tudi v slovensčini. Roman je prvi del trilogije - film se je seveda omejil prav tako le na ta najuspešnejši del. Idilično, romantično obarvana zgodba iz življenja rudarjev v Wellesu vzbuja poleg romantične ljubezenske zgodbe tudi lokalno socialno - političnih prizorov predvsem v odnosu dveh generacij, ki ne moreta najti skupnega pogleda na življenje

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

21.00 OTROŠKI KOTICEK - Risanke
21.15 DNEVNIK
21.30 V registraturi - dramatisiran roman v nadaljevanjih
22.35 Naši zbori - moški komorni zbor iz Maribora

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 9.05 Jutrarnja glasba; 11.35 Opoldne v glasbi; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.15 Umestnost in prireditve; 18.40 Deželni koncertisti; 18.45 Medigra za kitaro; 19.10 Na počitnice; 19.20 Jazz; 20.00 Sport; 20.35 Delo in gospodarstvo; 20.50 Vokalno - instrumentalni koncert; 21.35 V plesnem koraku.

TRST

12.30 Deželne kronike; 15.10 Srečanje z avtorjem; 16.20 Koncert; 16.40 Kulturni pregled; 19.30 Deželne kronike dela in ekonomije.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 21.30 Poročila; 7.40 Glasba za dobro jutro; 8.40 Zabavna glasba; 9.30 «20.00 lir za vaš spored»; 10.15 Parada orkestror; 10.45 Prijateljica Vanna; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Ploščice; 15.00 Tretja stran; 15.20 Ploščice; 16.00 Tople - pops; 18.45 Kulturna panorama; 19.00 Glasbeni kotkaji; 19.30 Primorski dnevnik; 20.00 Naši zbori; 20.30 Prenos RL; 21.00 Glasba v večeru; 22.30 Simf. koncert.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.30 in 8.30 Jutrarnja glasba; 8.30 Lahka glasba; 9.00 Vi in jaz; 12.10 Četrtni spored; 13.20 Strnjena komedija; 14.05 Glasbeno - govorni spored; 14.40 Radijska priredba (nadaj.); 15.00 Za vas mlade; 16.00 «Sončnica»; 17.05 Resna glasba; 17.40 Zabavni spored; 18.20 Stare in nove popevke; 20.00 Neapeljski koncerti; 21.05 Raymond Lefèvre in njegov orkester; 22.00 Nove ital. popevke; 22.20 Ponovno na sporedu z Mino.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 10.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.40 Pevci lahke

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Lotili se boste novega dela, ki vam bo nudilo zadoščenje. Novo odkritje značaja ljubljene osebe naj vas ne razočara.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Pomanjkanje vztrajnosti bi utegnilo izpostaviti nevarnosti vaše načrte. Prijatelj večer z drago osebo.

SPORT ŠPORT ŠPORT

PLAVANJE

PRED EP NA DUNAJU

Vzhodne Nemke favoritinje
Matthes še vedno premočan

Jugoslavlani imajo v vaterpolu realne možnosti za osvojitve kolajne

Prilagodni teden se bo pričelo na Dunaju evropsko prvenstvo v plavanju. Poleg tega bosta na sporedu tudi tekmovalni v vaterpolu in v skokih v vodo.

Letošnji rezultati v posameznih plavalnih disciplinah dokazujejo, da bo prvenstvo zelo izenačeno vsaj v moški konkurenci, medtem ko bo prišla med ženskami od izraza očitna premoč vzhodnih Nemk.

Povsem izenačeno bo tekmovalje na kratkih progah in prostem slogu. Na daljših progah so v premoči Sovjeti (Krilov, Samsonov, in Parinov) in Švedi (Pettersson in Belbrink). Na progi 1500 m bi moral po predvidevanjih osvojiti prvo mesto Anglež Carter.

V hrbtnem slogu je vzhodni Nemec Roland Matthes še vedno premočan za vse nasprotnike. Na 100 m dolgi progi ima po dosedanjih dosegih kar dve sekundi prednosti pred rojakom Lutzmom, na dvojni razdalji pa ima prav tako 2 sekundi prednosti pred Madžarom Verzaszom.

V prsnem slogu bo zanimiv dvoboj med sovjetskim veteranom Pankinom in Angležem Wilkiejem. Pankin je favorit v progi na 100 m, Wilkie pa na dvojni razdalji.

Roland Matthes bo imel prav gotovo veliko vlogo tudi na progah 100 m in 200 m metulček. Edini, ki ga bi lahko ogrozila, bo njegov rojak Pyttel.

Na mešanih progah je dosegel letos najboljša rezultata vzhodni Nemec Christian Lietzmann. Njegova najhujša nasprotnika bosta Anglež Wilkie in Madžar Hargitay.

V ženski konkurenci bi morale slaviti vzhodne Nemke veliko zmagovalke. V vseh disciplinah, razen na progi 200 m prosto, so namreč dosegle najboljše rezultate.

Levi delez kolajn bo po mnenju izvedencev osvojila komaj 16-letna Kornelja Ender, ki se je še posebno izkazala na letošnjem državnem prvenstvu, kjer je postavila tudi dva nova svetovna rekorda.

V hrbtnem slogu je velika favoritinja Ulrike Richter, Ann Katrin Schott pa je dosegla najboljša rezultata v prsnem slogu. Edino nizozemka Brigitta Enith, ki je pred kratkim postavila nov evropski rekord na progi 200 m prosto, bi lahko ogrozila popola uspeh vzhodnih Nemk. To pa ji je vzel le, če bo premagala Angelo Franke (NDR), ki je dosegel dosegla za desetinko sekunde slabši čas.

Jugoslovanski plavalci, ki so slavili zmago na balkanskem prvenstvu, nimajo velikih možnosti, da bi posegli v boj za kolajne. Jugoslovansko reprezentanco bodo sestavljali le štiri posamezniki, ki so dosegli kvalifikacijsko normo. To so: Eva Manjarić, Zdravko Divjak ter brata Nenad in Predrag Miloš. Jugoslavija bo tekmovala tudi v mešani štafeti. Izmed posameznikov ima realne možnosti za vstop v finale Nenad Miloš. Isto velja tudi za štafeto, ki je dosegla na balkanskim igrah nov državni rekord. S časom 4'44"4 bi se na lanskim svetovnem prvenstvu uvrstila na dobro šesto mesto.

Italijani upajo na podvige Novelle Calligaris. Vendar letos Calligarisova ni dosegla tistih rezultatov, ki so jih vsi pričakovali, medtem ko njene nasprotnice vidno napredovale. Zato bo njena naloga zelo težavna. V moški konkurenci upajo Italijani na uvrstitve v finale v raznih panogah, nimajo pa plavalca, ki bi lahko startal na prvo mesto. Isto velja za žensko konkurencijo, le da so dosegle plavalke boljše rezultate kot moški.

V vaterpolu bodo Jugoslavlani posegli v borbo za kolajne. Jugoslovanska reprezentanca je pred kratkim osvojila prvo mesto na mednarodnem turnirju v Sofiji ter je tako dokazala, da je v dobri formi. Najhujša nasprotnika Jugoslovanov bosta Madžarska, ki je zmagala na balkanskem prvenstvu in Sovjetska zveza. Italija je zašla po odhodu Eralda Pizze v krizo, zato nima večjih možnosti za osvojitve kolajne.

V skokih v vodo sta Italijana Klaus Dibiasi in Giorgio Cagnotto

velika favorita. Dibiasi je že na državnem prvenstvu in na mednarodnem mitingu v Bocnu dokazal, da nima nasprotnikov. Če ne bo prišlo do velikega presenečenja, bo njegova zmaga na evropskem prvenstvu zgolj formalnost.

V ženski konkurenci je še vedno najboljša švedinja Knapejeva, kar je potrdila tudi na tekmovalju v Bocnu.

ATLETIKA

Sušanj na mitingu
v Zürichu

RDM, 14. — Italijanski rekord v skoku s palico Renato Dionisi bo nastopil na mednarodnem atletskem mitingu v Zürichu. Miting bo

16. avgusta. Dionisi se bo preselil v švicarsko mesto potem ko je teden dni treniral v Helsinkih pod nadzorstvom finskega kirurga Kvista, ki ga je pred kratkim operiral.

Na istem tekmovalju bi moral nastopiti tudi Američan Rick Wohlhuter, ki je dosegel letošnji najboljši rezultat v teku na 800 m. Vendar organizatorji niso še zagotovili njegovega nastopa. V teku na 800 m bosta tekmovala svetovni rekordar Marcello Fiasconaro in Jugoslovanci Lucano Sušanj.

JADRANJE

MALMÖ, 14. — Šved Peter Norlin je zmagal na jadralskem tekmovalju za pokal «Quarter ton». Norlin si je zagotovil 1. mesto v zmagi v zadnji regati. Najboljši Italijan je bil Urutti, ki je zasedel 6. najmojšto mesto.

OB PRISOTNOSTI ŠTEVILNEGA OBČINSTVA

Zaključen škedenjski turnir
«Sv. Lovrenca» v košarki

Tržaška reprezentanca je podlegla Američanom

S folklornim sporedom, nagradjevanjem in zanimivo tekmo se je zaključil tradicionalni turnir sv. Lovrenca v Škedenju. Po 40 dneh tekem, na katerih je nastopilo kar 150 tržaških košarkarjev, je bilo v torko nagradjevanje, katerega se je udeležilo veliko število občinstva. Razdelili so skoraj 100 nagrad.

Najboljši košarkar turnirja je bil Mario Pellegrini, ki si je zaslužil prvo mesto na tej posebni lestevici predvsem zaradi poštvalnosti in borbenosti v igri. Občinstvo pa je še posebno burno pozdravilo «Fuffa» Fortunatija, ki je osvojil prvo mesto v lestevici najboljših strelcev prostih metov. Fortunati bo namreč v tej sezoni igral s Servolano v četrti italijanski ligi. Najboljša strelca sta bila Ritossa in Macchi. Na lestevici najboljših strelcev je bil Borov košarkar Robi Klobas deveti in je za nagrado dobil bu-

vanja, kjer se je zaradi svoje zagrienosti vedno izkazal, pa čeprav mu ni na koncu uspelo, da bi osvojil končno zmago.

KANU

AUGSBURG, 14. — Jugoslovanska kanuista Peter Guzelj in Janez Andrijašič sta dosegla na mednarodnem tekmovalju v slalomu na divjih vodah na olimpijski progi v Augsburgu lep uspeh. Jugoslovanska sta se v dvosedi uvrstila na odlično četrto mesto. S tem sta ponovila dobro uvrstitev z olimpijskega tekmovalja.

V tekmovalju enosedežnih kajakov se je uvrstil Jugoslovanci Ibrahimbegović na dobro trinajsto mesto. Slalomci si je ogledalo nad 15 tisoč gledalcev.

Nato pa je bila na sporedu priateljska tekma med izbrano reprezentanco turnirja in ameriško ekipo New Release.

New Release — Tržaška reprezentanca 79:58 (36:26)
New Release: Morris 2, Bostic 8, Ludy 10, Posey 8, Franklin 19, Olsen 6, Seidler 4, Patterson 6, Drolinger 16.

Tržaška reprezentanca: Ricatti 1, Schergat 2, Sciolis, Buhnich 19, Macchi 4, Fortunati 7, Klobas 2, Dalla Costa 9, Bacchelli, Michels 2, Ritossa 9.

Sodnika: Brunelli in Rosada iz Trsta.

Prosti meti: New Release 7:14, Trž. reprezentanca 8:16.

Zaključna tekma velike škedenjske prireditve med ameriško selekcijo New Release in izbrano domačo reprezentanco ni navdušila številnih gledalcev, ki so si predvsem od Američanov le pričakovali nekaj več. Med občinstvom je bilo porajalo vprašanje, če je sploh ta ekipa na taki višini, da bi lahko enakovredno igrala s tržaškim Lloyd Adriaticom.

Res, košarkarji ekipe New Release v škedenju niso blesteli. Pokazali so le zadovoljivo tehnično znanje, taktično pa so povsem razočarali, saj so bili tudi proti našim «ekstrimnim» košarkarjem v težavah, ko so se ti razvili v celoti. Gostje so tako zmagali le zaradi boljše telesne priprave in zaradi višinske prednosti, saj so uvrščali kar tri igralce preko 210 cm.

Američani pa so navdušili predvsem v obrambi, ki jo so jo pokazali zavidljivo pripravo predvsem pri obrambi «brez žoge». Proti za glavo višjim nasprotnikom so navsezadnje tržaški košarkarji zadovoljivo igrali. Pogumno so se vrgli v borbo in so z razpoloženim Fortunatjem tudi navdušili občinstvo.

Za kroniko naj omenimo, da je ameriška selekcija dan prej na Reki premagala prvligaša Kvarnerja, ki pa je nastopil z okrnjeno postavo, s 96:76 (52:36).

V ekipi «New Release» nastopata le dva igralca znane ameriške univerze UCLA in ne štiri, kot so o tem pisali domači časopisi. Ta sta Drollinger (št. 14), ki bo letos zamenjal slavnega Billa Waltona, in Franklin (št. 9), ki pa je prenehal s igranjem, ker je zaključil s študijem. V pogovoru s Franklinom smo zvedeli tudi, da bo ekipa New Release igrala danes proti videmskemu Snalderu, 16. avgusta odo- gurali v Pulju, nakar bodo «pravili» turnirje v Grčiji, Izraelu in Nizozemski.

100 in 200 m: Valerij Borzov (olimpijski prvak), Aleksander Korneljuk, Jurij Silov, Aleksander Akisinski in Aleksander Zidki.

400 m: Vladimir Nosenko, Valerij Jurčenok, Viktor Mihajlov in Aleksej Semenov.

800 m: Vladimir Ponomarev, Georgij Černičev, Pavel Litovčenko in Evgenij Arzanov.

1500 m: Peter Anisov, Vladimir Pantejev, Vladimir Abramov ali Mihael Ulinov.

5000 m: Mihael Želobovski, Boris Kuznjecov, Vladimir Zatonški.

10.000 m: Nikolaj Sviridov, Nikolaj Puhlov, Valentin Zotov.

110 m ovire: Viktor Mjaskov, Edvard Pereverdiev, Anatolij Mošajšvil.

400 m ovire: Evgenij Gavrilenco, Dimitrij Stukalov, Aleksander Karshev.

3.000 m zapreke: Sergej Skripko, Jonas Grigas, Vladimir Liskovski.

Hoja na 20 km: Vladimir Golubnič, Evgenij Ivčenko, Vladimir Salič.

Hoja na 50 km: Sergej Bondarčuk, Otto Bort, Venjamin Soldatenko.

Maraton: Jurij Vilkorodniji, Aleksander Matvejev, Nikolaj Penzin.

Višina: Kestutis Šapka, Vladimir Abramov, Stanislav Molotilov ali Sergej Budalov.

Daljnina: Valerij Podlužni, Tino Lepik, Evgenij Subin.

Troskok: Viktor Sanjev, Nikolaj Sinickin in Mihael Segal.

Palica: Jurij Isakov, Vladimir Kikun, Janis Lauris.

Krogla: Aleksander Barišnikov, Valerij Vojkin in Anatolij Jaroš.

Disk: Vili Kujusamaj, Viktor Kutar, Vladimir Liahov.

Kopje: Janis Lusis, Aleksander Maharov, Nikolaj Grebnev.

Kladivo: Valentin Dmitrijenko, Aleksej Spiridonov, Anatolij Bondarčuk.

Deseterboj: Rudolf Zigert, Aleksander Blinjev, Leonida Litvinenko.

ZENSKE

100 in 200 m: Marina Sidorova, Ljudmila Maslaskova, Tatjana Černikova, Nadežda Besfamlnaja.

400 m: Nadežda Ilina, Inta

NOGOMET

NA PODROČJU N. GORICE

V nedeljo prve tekme
za pokal Jugoslavije

Tudi letos dve enotni mladinski ligi na Primorskem

Na sestanku z vsemi klubi so temeljni nogometni zvezi Nova Gorica izbrali pare za prvo kolo jugoslovanskega nogometnega pokala, ki bo tako za člane kakor tudi za malidne dne 18. avgusta, in sicer: Vozila — Vodice (v Sempasu zaradi popravila igrišča v Novi Gorici), Primorje — Cesta, Renče — Vipava, Brda — Adria (v Mirnu, ker Brda še nimajo igrišča), Bilje — Tolmin (dne 25. avgusta sporazumno).

Ta razpored velja tudi za mladince v predtekma s tem, da Primorje igra v Mirnu proti mladincem Adrie, ker Cesta in Brda kot mlada kluba še nimata mladinske ekipe.

Tako so nogometna igrišča zopet oživila širok por Primorski, kajti na sporedu so še številne prijateljske tekme kot priprava za jesensko prvenstvo, ki se bo začelo v SNL (Koper, Izola, Vozila) dne 25. avgusta, v ZCNL (Jadran, Tabor, Adria, Primorje, Renče) ter v primorski nogometni ligi s 13 klubi pa 1. septembra.

Dve enotni mladinski nogometni ligi na Primorskem

V Sežani je bil sestanek predsednikov TNZ Koper in TNZ Nova Gorica ter vseh nogometnih klubov tega področja. Tu je bilo kritično, toda konstruktivno obravnavano dobro in slabo delo TK sodnikov, delegatov in disciplina nogometašev. Dana so bila koristna navodila ter so predelali prepizicije za bodoče tekmovalje v Primorski ligi. Ta li-ga bo tudi v tej sezoni enotna s 13 klubi in še eno leto jo bo vodila TK iz Kopa.

Bil je sprejet zanimiv in še bolj vreden sklep, da se letos jeseni formirata na Primorskem kar dve enotni mladinski ligi. Utemeljitev tega predloga, ki ga je dal predsednik TNZ Koper Rajko Stofa, je bila tehtna glede na ustvaritev lastnega igralnega kadra in še posebno dviga kvalitete. Tako bodo v Primorski nogometni ligi vedno mladinske predtekmne istoimenskih klubov. Vendar bo od 13 klubov imelo le devet tih mladinske ekipe, ki bodo tekmoval v Primorski ligi pod vodstvom TK pri TNZ Koper. Od tega tekmovalja so o-proščeni začeti klubi Brda in Cesta, Galeb (Divča) in tudi Pivka, vendar pa morajo ti klubi imeti po dve pionirski ekipi v rednem tekmovalju. To mladinsko li-go bodo torej sestavljali: NK Tolmin, Bilje, Vodice, Vipava, Piran, Transport, Branik (Smrje), Komen in Hrvatini.

Druga mladinska liga naj bi bila še bolj kvalitetna z igralci nogometnih klubov prve in druge slovenske lige področja Primorske, in to: NK Koper, NK Izola, NK Vozila ter NK Adria, Primorje, Renče, Jadran in NK Tabor bo vodila TK pri TNZ Nova Gorica.

Prva mladinska liga bo začela prvenstvo 1. septembra, druga pa 8. septembra 1974 s pari: Koper — Primorje, Vozila — Tabor, Renče — Adria, vtem ko sta Jadran in Izola prosta.

Varl R.

Klimovič, Ingra Berkane in Ljudmila Aksaganova.

800 m: Nina Margumova, Valentina Gjerisimova, Julija Safina.

1500 m: Ljudmila Bragina, Tamara Pangelova in Tatjana Kankanka.

3000 m: Ljudmila Bragina, Tamara Pangelova in Irina Bondarčuk.

100 m ovire: Natalija Lebedova, 100 m ovire: Natalija Lebedova, Tatjana Anisimova.

Višina: Tamara Galka, Tatjana Skako, Galina Filatova.

Daljnina: Lidija Alfejeva, Tatjana Timakova, Kapitalina Lobova.

Disk: Faina Melnik, Nadežda Sergejeva, Olga Andrianova.

Krogla: Tatjana Jigalova, Svetlana Babiceva in Nina Marakina.

Peterboj: Tatjana Vorokobkova in Nadežda Kačkova.

Varl R.

Uradni plakat srečanja za naslov svetovnega prvaka med Foremanom in Cassiusom Clayem - Aliem, ki bo septembra v Zairu

Bratsku, tu odločata seveda zdravje in vzdržljivost, je moškim zmanjšana delovna doba za pokojnino na 55, ženskam pa na 50 let starosti.

In mnogi so vzljubili to divjino in jo sprejeli za svojo. Rodil se je novi rod Sibircev, ki jim je tajga rodno gnezdo in Sibirija ožja domovina. Prirostek prebivalstva iz leta v leto občutno narašča in na naraščajo skrbijo že 37 srednjih, 10 tehničnih in 5 glasbenih šol, ki se jim z razširjanjem mestnih naselij pridružujejo vedno nove.

Tudi za odrasle je poskrbljeno, toda še ne v dovoljni meri. Ne smemo pozabiti, da je Bratsk še vedno eno samo veliko gradbišče. Za kulturno razvedrilo skrbi več institucij v že omenjenem kulturnem domu. Kot športna posebnost je omembe vredna prog bob, ki je najdaljša na svetu. Seveda so potrebe po razvedrilu, športnem in kulturnem udeleževanju občutne. Manjkajo predvsem lokali za družabno življenje prebivalcev, kot restavracije, kavarne, ker le ti, poleg kulturnih institucij, dajejo mestom v dobri meri pečat ustaljenega zadovoljstva.

LEGENDARNI GIGANT SREDI TAJGE

Skoraj štirideset kilometrov je oddaljeno naselje, ki smo ga obdvojali ob velikem jezeru in jezu hidrocentrale iz letala. Ura počasne vožnje iz našega naselja po asfaltni cesti skozi tajgo je nudila prijetno osvežitev. Povrh se nas je usmililo še sonce, ki se je kradoma prikazalo iz za sivi oblaki. Vmes je v presledkih rosilo in nad jezerom se je zarisal lok mavričnih barv. Rdeča in porjavela praprota ob obročih gozda se je obila od dežja svetilkala vsa sveža in umita, kot bi bila položena. Zelene jesenske barve vseh mogočih odtenkov in krošnjah dreves in pritlikavega rastlinja ob poti so bile kot lise razmetanih barv na slikarski paleti. V tem razkošnem razpoloženju narave bi bil najrajši daleč od ceste, tam v temni gozdi, kamor svetlobni žarki skrivnostno prodirajo v tišino tajge...

(Nadaljevanje sledi)

KOLESARSTVO

56. POKAL BERNOCCHI

V soboto zadnja priprava
pred nastopom v Montrealu

Gimondi, Moser in Battaglin glavni favoriti za zmago v Legnanu

LEGNANO, 14. — V soboto bo v Legnanu pri Milanu start 56. klasične kolesarske dirke za pokal Bernocchi. Na njej bo nastopalo vseh enajst izbranih italijanskih kolesarjev, ki se bodo udeležili cestne dirke v Montrealu za dodelitev naslova svetovnega kolesarskega prvaka. Sobotna dirka bo prav gotovo odlična preizkušnja za Gimondija in tovariše, saj je tehnični komisar italijanske reprezentance Ni-no Deffilippi, sporazumno s prireditelji tekmovalja, nekoliko popravil prog, tako da bi bila cimbolj podobna krožni trasi v kanadskem mestu.

Tekmovalja se bo udeležilo vseh enajst italijanskih profesionalnih klubov, prvo mesto pa je med tekmovalci logično pripadlo Gimondiju, ki je trenutno svetovni prvak in ki je lani na tej dirki zmagal s precejšnjo prednostjo. Z njim bosta nastopala tudi klubska tovariša Basso in Santambrogio, medtem ko bo tudi klub Filotex prisoten s svojimi tremi «azzurri», med katerimi je najpomembnejši Francesco

Moser, ki bi ga hoteli nekateri napraviti za glavnega Gimondijevega nasprotnika. Z njim bosta tekmovala še Bergamo in Poggiali. V moštvo Scia pa bosta nastopala presenetljivi Bitossi in državni prvak Paolini. Precej možnosti za osvojitve zmage na sobotni dirki pa ima tudi Giovanni Battaglin.

Državni reprezentanti pa se bodo morali opovedati nekaterim svojim klubskim tovarišem, ki so že odpovali v Montreal, kjer so zaposleni s tekmovalji v dirkališnih disciplinah. Tako bo moral Battaglin nastopati brez Norvežana Knudsen in Giacoma Bazzana, medtem ko bosta pri Filasu manjkala Fraccaro in Benfatto.

Sobotna dirka bo dolga 244 kilometrov in se bo odvijala na precej polni progi.

NOGOMET

LA CORUNA, 14. — Sodnik je na nogometni tekmi Barcelona — Penarol izključil slavnega nizozemskega nogometaša Johana Cruyffa.

Do izključitve je prišlo, ker se je Cruyff s pestmi spoprijel z branilcem urugvajske ekipe. Tekma, ki je veljala za pokal «Teresa Her-reras», se je zaključila z rezultatom 1:0 za Penarol. Urugvajski nogometaši se bodo tako v finalu spoprijeli z zmagovalcem srečanja med Atletico iz Madrida in Borussia iz Monchengladbacha.

FIRENCE, 14. — Fiorentina bo 22. avgusta igrala na domačih tleh prijateljsko tekmo z enajsterico Austrie iz Celovca.

OBVESTILO

TENISKI KLUB GAJA bo priredil od 26. 8. 1974 do 1. 9. 1974 društveni teniški turnir za člane in redne obiskovalce klubskih igrišč. Turnirja se lahko udeležijo tako posamezniki, kot tekmovalci v dvojicah.

Vpisovanje: do 23. t.m. v baru Guštin na Padričah in na igriščih kluba danes, 15. avgusta, od 19. do 21. ure.

Vodstvo kluba

Emil Frelih:

V TAJGI SIBIRSKIH BREZ
POTOPIS

Na drugem kraju, blizu nahajališč rud, so zgradili kombinat za bogatitev železnih rud in tako naprej še več tovarn in industrijskih objektov, katerih nastanek omogoča cenena električna energija bratske hidroelektrarne. Povsod blizu obratov so seveda zgradili stanovanjska naselja, nove manjše «Bratske», ki jih vsem skupaj z eno besedo pravijo Bratsk. V vsakem naselju že zdaj živi okoli trideset tisoč prebivalcev, skupaj torej skoraj dve sto petdeset tisoč, kar je za najmlajše mesto v Sibiriji, ki še ni strnjeno, kar precejšnja številka.

Bratsk pa je še vedno nenehno ogromno razvojno industrijsko področje graditeljev. Ugodni pogoji za pridobivanje električne energije odpirajo nove možnosti gospodarskemu razvoju in nekdanji zapuščen vzhodni Sibiriji, kamor je le poredko zašel človek. Vse večja industrijski razmah privablja v te kraje vse človek. Vse večja industrijski razmah privablja v te kraje vse človek. Vse večja industrijski razmah privablja v te kraje vse človek.

Večina mladih se vendarle privadi in živi v ledeno sibirsko zimo, ki traja polnih devet mesecev in se temperatura spusti kdaj tudi do šestdeset stopinj pod ničlo. Čeprav je klima izredno ostra, je zima suha in skoraj brez vetra. Zato je tudi zima

bolj zdrava kot kratko poletje, ki komaj ozeleni, ko popustita led in mraz. V izredno kratkem, komaj dva meseca trajajočem sibirskem poletju, precej dežuje in sonce se je poredko prikaže.

Motiv ob Bratskem morju

Zemlja se spremeni v morje blata. V vlažnih in zamočvirjenih krajih tajge zavladajo komarji, ki se jih človek ne more ubraniti. Sicer so sovjetski znanstveniki v času gradnje hidroelektrarne nadlogo komarjev zavrnili, vendar se področje industrializacije vse bolj širi v novo, ponekod še močno zamočvirjeno tajgo. Tudi gradnja hiš in industrijskih objektov je zaradi blata otežena. Pomisliti je treba, da morajo zaradi nadežne blata graditi stavbe na zelo globokih temeljih na zamrznjenih tleh, do kamor sončna toplota nikoli ne prodre.

PO UPORU BIVŠIH AGENTOV PIDE V LIZBONSKIH ZAPORIH

Na Portugalskem zahtevajo odločen boj proti desničarskim silam

Komunisti, socialisti in Demokratsko gibanje zahtevajo preiskavo - Soares na pogovore s predstavniki «Frelimo»?

LIZBONA, 14. — Politični boj na Portugalskem se zaostrojuje. Neposredni povod za to zaostrovanje je nudi upor bivših agentov politične policije PIDE, ki so sedaj v zaporu. Ta upor je napotil nekatere stranke in politična gibanja, da o odločno protestirajo proti načinu, kako so oblasti obravnavale problem. Te stranke in gibanja so zahtevala temeljito preiskavo.

Vse kaže, da je na Portugalskem še vedno mnogi ljudi določenih slojev, ki podpirajo desničarske konservativne rešitve številnih domačih problemov. Sprizajzili so se sicer z izgubo kolonialnega cesarstva, toda še vedno upajo, da bodo na domačih tleh ohranili stare pozicije.

Komunistična partija Portugalske trdi, da ne bi moglo razumeti upora bivših agentov PIDE, če se ne bi udeleževali pobude in zaščita s strani določenih krogov. V svojem posebnem sporočilu pravi, da so funkcionarji kazniških ustanov, ki so bili za časa diktature soodgovorni za mučenja političnih zapornikov, še vedno ohranili svoje položaje. Po mnenju portugalskih komunistov je prišlo do upora bivših agentov PIDE v trenutku, ko se je začela razvijati na Portugalskem divja politična kampanja proti komunistom in komunistični partiji. To kampanjo vodijo ljudje, ki so zakleti sovražniki komunistov. Nadalje je v sporočilu poudarjeno, da se preganjajo leviciarska gibanja, medtem ko se ne podvzamejo ukrepi proti desničarskim strankam in gibanjem.

Komunistična partija v sporočilu izraža svoje začudenje zaradi dobrohotnosti, ki so jo kazniški in drugi organi dokazali do kriminalnih upornikov in to v trenutku, ko je množica zahtevala naj bodo strogo kaznovani. Oblasti so se v tem trenutku znesle nad demokratskimi demonstracijami. KP Portugalske zahteva zato, naj se uvede preiskava, naj oblasti ne sprejmejo nobene zahteve upornikov. Nadalje zahteva, naj se izvede čiščenje v višjih krogih kazniške uprave in sploh vse državne birokratije.

Tudi Portugalska socialistična stranka zahteva, naj se izvede preiskava. Socialisti se sprašujejo, kako je bilo mogoče, da oblasti dobrohotno tolerirajo manifestacije, ki je bila odkrito protirevolucionarna.

Portugalsko demokratsko gibanje pa s svoje strani trdi, da je ta epizoda povečala zaskrbljenost portugalskih demokratskih sil sprčo kolebanja nekaterih državnih oblastnih organov pred reakcionarnimi mahinacijami. Demokratsko gibanje nadalje protestira zaradi policijskega ravnanja z množico pred lizbonskimi zapor. Zgraža pa se tudi nad dejstvom, da so ovili krsto nekega umrlega agenta PIDE s portugalsko nacionalno zastavo. Demokratsko gibanje nadalje protestira, ker je general Galvao De Melo sprejel v avdienci delegacijo upornih agentov.

Vsa ta dogajanja dokazujejo skozi kakšne težave se mora prebijati mlada portugalska demokracija, ki ima sicer vlado, ki predstavlja koalicijo vseh strank od leve do desnice, kjer pa verjetno imajo desničarji še vedno odločilno besedo.

Nekoliko bolj prosto roko ima morada zunanji minister Soares, ki pripada socialistični stranki, toda glede kolonialnega problema. Desničarji, ki so izgubili kolonialno vojno, so prepustili reševanje tega neljubega problema leviciarskemu predstavniku, da bi se znebili vsakršne odgovornosti do trupe Portugalcev, ki zapuščajo Gvinejo Bissau. Mozambik in tudi Angola. Po do sedaj še nepotrjenih vestih bodo Mario Soares, Melo Antuno (minister brez listnice) in Almeida Santos (minister za medozemeljsko koordinacijo) odpotovali v kratkem v neko državo, ki meji z Mozambikom, kjer bi nadaljevala uradna pogajanja z mozambiškim osvobodilnim gibanjem «Frelimo».

Po pisanju socialističnega glasila «Republica», bi do dialoga udeležilo priti v Lusaki (Zambija), ali pa v Dar Es Salamu v Tanzaniji. Položaj v Mozambiku je še vedno zelo napet. Portugalska časopisna agencija Lusitania je sporočila, da so Afričani zažigali velike plantaze bombaža in drugih pridelkov v severnem Mozambiku. Po pisanju agencije je gospodarsko življenje na področju Nampule zamrlo. Od Nampule do obale (150 km) je položaj zelo napet.

V pristanišču Antonio Ines sta zasedeni dve ladji (ena trgovska in ena vojna), ki čakata na morebitno evakuacijo prebivalstva (portugalskega). Povsod, od Nampule do obale se vrstijo demonstracije. Nekje prebivalstvo zahteva nujne ukrepe za zaščito javnega reda. Pri izgledih v mestu Nampule so bili ubiti nek Afričani. Antonio Ines je bil ubit deset ljudi.

O bojih sporočajo tudi iz Angole. Portugalski so menda ubili nekaj gverilcev Fronte za osvoboditev Angole, nekaj pa so jih zajeli. Poročila iz te portugalske kolonije pa so nezanesljiva, ker večkrat prihajajo iz virov starih kolonialnih oblastnikov. Rodezija preživlja sedaj zelo težke čase. Po padcu portugalskega kolonialnega cesarstva se je začel večati pritisk črnoskopske osvobodilne gibanja. Belci so se sicer strnili okoli Jana Smitha toda bodočnost je zastrta s temnimi oblaki.

Nasilnež na brzcu Beograd-Milan-Pariz

MILAN, 14. — Danes ponoči so na brzcu Beograd — Milan — Pariz agenti železniške policije aretirali nasilneža, ki je streljal proti njim, ko so zahtevali, naj jim pokaže osebne dokumente. Moški, čigar istovetnosti še niso ugotovili, je nato izvlekel nož in lažje ranil policista, ki sta ga skušala razorožiti.

Dogodek se je pripetil ob 2.55 na brzcu Beograd — Milan — Pariz nekaj kilometrov pred postajo v Domodossoli. Neznane, ki je star od 28 do 30 let in govori italijanski, je izrazilim slovanskim naglasom, je vzrožil, ko sta agenta železniške policije zahtevala od njega osebne dokumente. Ker sta mu policista rekla, da ga bosta zatočila sodniku, je izvlekel samokres in začel streljati proti njima. Na srečo ju ni zadel, ko pa sta mu skušala iztrgati orožje, je izvlekel iz žepa še nož in ju lažje ranil. Nato je povlekel za ročico alarmnega signala in skušal pobegniti. Agenti sta mu beg preprečila in ga izročila komisariatu železniške policije v Domodossoli. Nasilnež je poskušal pobegeti tudi od tu. Razbil je okno in poškodoval nekaj opreme, preden so ga končno ugotovili. Sedaj si hladi jezo v kaznišču v Domodossoli, kamor so ga zaprli pod obtožbo nedovoljene posesti orožja in poskusa umora.

CARACAS, 14. — Laško poveljstvo venezuelskega pristanišča La Guaira je sporočilo, da so štiri čilski mornarji prosili za politično zaščito v Venezueli. Mornarji naj bi utemeljili svojo prošnjo z izjavo, da je čile policijska država v katero se nočejo več vrniti.

Po Sadatovem mnenju Izrael še ni prebolel posledic oktobrske vojne ter ni zmožen da bi vodil vojaške operacije večjega obsega. Če pa se je medtem okrepil, potem pa je treba poudariti, da se je okrepil tudi Egipt in da so se okrepile tudi druge arabske države.

Glede odnosov z Ameriko je Sadat dejal, da bi morale arabske države spremeniti svoje odnose s to državo, če bi se izkazalo, da bo predsednik Ford spremenil svojo politiko do njih. Glede Nixonove politike pa je poudaril, da je bila ta izraz spremenjenega odnosa ameriškega sistema do arabskega sveta po oktobrski vojni. Če bo od nase tega sistema odbrl tudi pod Fordovo administracijo, potem bo Egipt nadaljeval sedanjo politiko.

Glede Sovjetske zveze je Sadat izjavil, da so odnosi med to državo in Egiptom še vedno zaviti v meglo. Taki bodo ostali vse dokler se ne bosta srečala zunanja ministra obeh držav, da bi preučila bilateralne odnose. «Čeprav jaz nisem prejel — je dejal Sadat — v zadnjih devetih mesecih nobenega orožja od Sovjetske zveze, sem zelo srečen če Sirija ali Palestinci prejmejo orožje od SZ».

Glede egiptovsko-jordanskega sporila, ki je bilo objavljeno 18. julija pa je Sadat dejal, da Organizacija za osvoboditev Palestine predstavlja vse Palestince, vstevši tiste, ki živijo na desnem bregu reke Jordana, z izjemo tistih, ki služijo v jordanjski vojski. V omenjenem sporočilu pa je rečeno, da organizacija predstavlja vse Palestince z izjemo tistih, ki živijo v Jordaniji.

V Egiptu se medtem že pripravljajo na slovesnosti ob prvi obletnici «ramazanske vojne», ko je egiptovska vojska prekorčila Sueski prekop ter zavzela izraelsko obrambno črto «Bar Levis».

Osemletni deček ustrelil brata

SOLESINO (Padova), 14. — Osemletni deček je po nesreči s strelom iz puške ubil 5-letnega brata. Nesreča se je pripetila v vasi Solesino pri Padovi in hiši družine Munegato. Valentino Munegato se je davi sprl na dvorišču z 8-letnim bratrancem. Da bi se masčeval, je stopil v hišo in vzel očetovalo lovsko puško. Hotel je obvestiti bratranca, a po pomoti je pritisnil na petelina, ki je snel puško z omare in zadel v srce brata Stefana, ki je še spal.

ODKRITJE FRANCOSEKIH IN AMERIŠKIH GEOLOGOV PRI AZORSKIH OTOKIH

Vrelci mineralne vode na oceanskem dnu

AZORSKI OTOKI, 14. — Odprava francoskih in ameriških podmorskih geologov, ki raziskujejo delo Atlantskega oceana, je na več mestih odkrila vrelce mineralne vode, v katerih so znatne količine raztopljenih železnih kovin.

Predstavniki francoskega centra za oceanografijo je v tej zvezi izjavil, da je pojav posledica pronicanja vode v zemeljsko skorjo, od koder se vrača na površje pod velikim pritiskom obogatena z raztopljenimi kovinami. Preliminarni laboratorijski pregledi vzorcev te vode so pokazali, da je v vodi veliko mangana in železnih oksidov, ponekod pa so tudi primesi bakra in drugih rud.

Z batiskafom «Cynas» so znanstveniki lahko dvignili na površje nekaj kg vzorcev rudnih «naplavin» okrog omenjenih vrelcev, kjer se mineralne snovi počasi in neprekinjeno sesedajo na morskem dnu.

Glavni cilj, ki so si ga zadali znanstveniki, je odkriti dokaze, s katerimi bi podkrepili teorijo o premiku kontinentov. Po tej teoriji so celine ogromni splavi, ki «plavajo» na morskem dnu in ki so nekako sestavljali eno samo ogromno celino. Raziskovanja z batiskafom «Cynas» in

«Alvina» so pokazala, da so razpoke v zemeljski skorji, iz katerih izvirajo mineralne vode, kraji, na katerih pritisk vode vpliva na oddaljevanje platform, na katerih so kontinenti.

Doslej so take značilne vrelce odkrili okrog Azorskih otokov v globlini tri tisoč metrov.

Znanstveniki so se tu znašli sredi podmorskega alpskega pogorja, v katerem prevladujejo temne sive in ponekod rdečkaste barve. Močna luč reflektorjev batiskafov je po ponekod razkrila tudi globlinsko floro.

Geologi so prepričani, da bodo do bili veliko pomembnih podatkov o zemeljski skorji, ko bodo lahko v laboratoriju preučili vzorce morskega dna. Stel-stali črni sloji, ki ponekod prekrivajo dno, kažejo na primer, da temperatura postopoma pada od površine proti notranjosti.

Topografsko raziskovanje je tudi pokazalo, da je relief oceanskega dna veliko bolj slikovit, kot so znanstveniki doslej mislili. Nedaleč od podmorskih vrelcev so odkrili velikanske stopnice, na samem dnu razpok in splošne vulkane. Meritve na oceanskem dnu so tudi pokazale razne anomalije v zemeljskem magnetizmu.

Dosedanji rezultati, do katerih je prišla francosko-ameriška odprava, potrjujejo domneve znanstvenikov da voda, ki pronicata v porozne vulkanske stene povzroča tudi taljenje kovin. Prepričani so tudi, da bodo poleg doslej odkritih rudnin našli še druge, odvisno pa bo od narave in sestavin vulkanskih sten.

Ameriški batiskaf «Alvin»

PO PREDVČERAJNEM NAPADU Z MORJA

Izraelsko topništvo obstreljevalo Lik non

Predsednik Sadat: izraelske grožnje služijo samo ciljem notranje politike

SAIDA (Libanon), 14. — Iz dobro obveščenih virov se je zvedelo, da je izraelsko topništvo bombardiralo sinoči pet ur gozdnata področja v bližini vasi Nakura (južni Libanon). Človeških žrtv niso za beležili. Topniško obstreljevanje se je začelo ob 22. uri ter se končalo davi ob 3. uri. Istočasno so področje preletavali izraelski helikopteri.

Ta najnovejša akcija je povezana z včerajšnjim napadom izraelskih ladij na palestinsko begunsko taborišče v južnem Libanonu. Vse to se dogaja v trenutku, ko se že prišlo do sklepa, da se bodo palestinski gverilci umaknili z libanonsko-izraelske meje.

Ocenata teh najnovejših izraelskih napadnih pobud, kakor tudi priprav na splošno mobilizacijo, je zelo težka. Verjetno pa bo držala tista, ki jo je podal egiptovski predsednik Sadat bejrutskemu tedniku «Al Sayyad». Ko ga je uredniški lista vprašal, kaj meni o vseh, ki napovedujejo nov izraelski napad, je Sadat rekel dobesedno: «Gre za čisto navadno prikazovanje moči zaradi izraelske notranje politike».

Po Sadatovem mnenju Izrael še ni prebolel posledic oktobrske vojne ter ni zmožen da bi vodil vojaške operacije večjega obsega. Če pa se je medtem okrepil, potem pa je treba poudariti, da se je okrepil tudi Egipt in da so se okrepile tudi druge arabske države. Glede odnosov z Ameriko je Sadat dejal, da bi morale arabske države spremeniti svoje odnose s to državo, če bi se izkazalo, da bo predsednik Ford spremenil svojo politiko do njih. Glede Nixonove politike pa je poudaril, da je bila ta izraz spremenjenega odnosa ameriškega sistema do arabskega sveta po oktobrski vojni. Če bo od nase tega sistema odbrl tudi pod Fordovo administracijo, potem bo Egipt nadaljeval sedanjo politiko.

Glede Sovjetske zveze je Sadat izjavil, da so odnosi med to državo in Egiptom še vedno zaviti v meglo. Taki bodo ostali vse dokler se ne bosta srečala zunanja ministra obeh držav, da bi preučila bilateralne odnose. «Čeprav jaz nisem prejel — je dejal Sadat — v zadnjih devetih mesecih nobenega orožja od Sovjetske zveze, sem zelo srečen če Sirija ali Palestinci prejmejo orožje od SZ».

Glede egiptovsko-jordanskega sporila, ki je bilo objavljeno 18. julija pa je Sadat dejal, da Organizacija za osvoboditev Palestine predstavlja vse Palestince, vstevši tiste, ki živijo na desnem bregu reke Jordana, z izjemo tistih, ki služijo v jordanjski vojski. V omenjenem sporočilu pa je rečeno, da organizacija predstavlja vse Palestince z izjemo tistih, ki živijo v Jordaniji.

V Egiptu se medtem že pripravljajo na slovesnosti ob prvi obletnici «ramazanske vojne», ko je egiptovska vojska prekorčila Sueski prekop ter zavzela izraelsko obrambno črto «Bar Levis».

Osemletni deček ustrelil brata

SOLESINO (Padova), 14. — Osemletni deček je po nesreči s strelom iz puške ubil 5-letnega brata. Nesreča se je pripetila v vasi Solesino pri Padovi in hiši družine Munegato. Valentino Munegato se je davi sprl na dvorišču z 8-letnim bratrancem. Da bi se masčeval, je stopil v hišo in vzel očetovalo lovsko puško. Hotel je obvestiti bratranca, a po pomoti je pritisnil na petelina, ki je snel puško z omare in zadel v srce brata Stefana, ki je še spal.

Otok je umrl še preden so ga peljali v bolnišnico.

Peš od New Yorka do Los Angelesa

LOS ANGELES, 14. — Gordon Brooks profesor na srednji šoli v Colombus (Ohio), je prehodil pot od New Yorka do Los Angelesa dolgo 4.800 km v 53 dneh, 7 urah in 45 minutah. S tem je za slabih pet ur zboljšal rekord Angleža Johna Leesa.

NEW YORK, 14. — Zveza ameriških odvetnikov se je zavzela za zasluge Američane, ki so pobegnili v Kanado ali v evropske države, da ne bi služili vojaškega roka v Vietnamu. Odvetniki so poudarili, da državljanov svobodne države ni mogoče prisiliti, da bi se borili v vojni, ki je ne oni ne njihovih predstavnikov na kongresu niso nikoli napovedali. Zato so zahtevali od predsednika Forda pomilostitev vseh pobeglih nabornikov.

TURISTIČNI DELAVCI BODO PRIŠLI ZA VELIKI ŠMAREN NA SVOJ RAČUN

Končno polno zasedeni letoviški kraji

Podpoprečen promet na skoraj vseh cestah - Meteorologi napovedujejo lepo vreme vse do konca meseca - Nekoliko bolj «človeška» velikošmarna podoba velikih mest

MILAN, 14. — V duhu tradicije, da je za veliki šmaren v Lombardiji promet znatno pod letnim povprečjem, se je davi le malo Milančanov odpravilo na počitnice. Ceste in avtoceste v Lombardiji so skoraj prazne in le na nekaterih pokrajinskih cestah blizu letoviških krajev, je opaziti nekoliko živahnosti. Vsekakor, če predstavljata letos racionalizacija odprta trgovin znaten korak naprej, je grananja vredno dejstvo, da pristojni organi niso poskrbeli za bolj racionalno porazdelitev odprtih trgovin. Tako so nekatere ulice povsem pušče s spušenimi roljami, druge pa imajo skoraj normalne vize.

Edine trgovine, ki jih niso zaprli v tem času, so prodajalne železnice. Teza so krivi predvsem tati, za katere je končno prišel čas velikih poslov. Lastniki stanovanj,

ki jih policija obvesti, da so imeli neprijeten obisk, se seveda takoj vrnejo nazaj s počitnic in kot je postavil šotor v okoliških gozdovih, kar pa je prisililo župana, da je prepovedal motociklizem «sprehajanje» po teh krajih. Včeraj je namreč mlad motociklist, ki je divjal po stranskih stezah, izgubil nadzorstvo nad svojim jeklenim konjkom in sčral v šotor kanadskih turistov.

Edini, ki v teh dneh ne bodo mogli na počitnice so agenti prometne policije in karabinjerji, ki so zadoženi za nadzorstvo nad prometom in za varnost na cestah. Delo agentov pa bo letos verjetno manj naporno kot v prejšnjih letih, saj je promet znatno pod poprečjem prejšnjih let.

Velika italijanska mesta imajo običajno velikošmarno podobo: tih ulice, skoraj nobenega vozila na cesti, nobenih težav pri iskanju parkirnega prostora in tudi nebo zglede bolj prozorn, ker tovarne ne bruhaajo več v atmosfero tone strupenih plinov.

Vsekakor pa so letos poskrbeli v vseh večjih mestih za bolj racionalen razpored zaprtja trgovin. Še lani so imela v tem času mesta videz povsem zapuščenih, mementnih pragozdov, v katerih so ljudje, sicer zelo redki, ki so ostali doma, le s težavo našli odprto trgovino. Mesta so bila skoraj popolnoma paralizirana in tudi najnujnejše službe kot sta zdravnišnica in lekarniška sta odpovedali. Le-

Isabelita je začasno rešila politično krizo z vlado preosnovno, ki v bistvu pomeni odločen preokret na desno in popuščanje tako imenovanim «ortodoksnim» peronistom, to je skrajni desnici justicijskega gibanja.

Danes ponoči so dali nepreklicno ostavko notranji minister Llambia, minister za šolstvo Jorge Taiana in obrambni minister Angel Robledo. Nadomestili jih bodo Alberto Rocamora, ki je bil dosedaj odbornik v pokrajinski vladi v Buenos Airesu, Oscar Ivanissimo, ki je bil že član Peronove vlade leta 1946 in Adolfo Mario Savino, ki je bil doslej argentinski veleposlanik v Italiji.

Z vlado preosnovno je Isabelita skušala okrepiti vlado, ki jo dobesedno oblegajo gverilci, gospodarske težave, inflacija, stavke in nasprotja med strujami v peronističnem gibanju.

Po kratki preizkušni dobi, v kateri je skušala obdržati kabinet, ki ga je sestavil bivši «caudillo», je bila argentinska predsednica prisiljena izbirati med silami, ki jo podpirajo. Komaj poltrudi mesec po Peronovi smrti se je že zrušilo ravnovesje med strujami, ki ga je mukoma spravil na noge «caudillos» v devetih mesecih vlade.

Prva glava, ki je odletela, je bila glava ministra za šolstvo Taiana. Tega je desnica izgnala zaradi njegove preveč odprte politike in «popuščanja» mladinskemu gibanju na vseučiliščih. Druga je bila glava guvernerja pokrajine Mendoza Alberta Martinezza Baca. Tudi tega so «pravoverni» peronisti dožili, da popušča leviči. Zato je vlada

Vojna v Južnem Vietnamu divja z nezmanjšano silo v vsej državi. O ostrih in krvavih spopadih med osvobodilno vojsko in Thieujevimi četami poročajo iz mesta Hoa Nhon ob državni cesti št. 1, kjer naj bi včeraj padlo na desetine partizanov in saigonskih vojakov. Osvobodilne čete so dosegle velik uspeh v severnih pokrajinah, kjer so v enem mesecu onesposobile nad 12 tisoč sovražnih vojakov. Na sliki: ranjeni saigonski vojaki si obvezujejo rane

Na gora okrog Catamarce je prišlo v prejšnjih dneh do najostrejšega spopada med gverilci ter vojsko in policijo. Na bojnem polju je obležalo 19 gverilcev in več vojakov. Prvič odkar se je pojavila ljudska revolucionarna vojska, so policija in vojski uporabili proti gverilcem, ki so jih presenile arendi gora, tanke in težke topove. Kakšen pomen pripisujejo v Argentini boju proti gverilci dokazuje tudi dejstvo, da sta bitko osebno vodila poveljniki vojaškega generalštaba general Anaya in vrhovni poveljnik policije Alberto Villar.

Ljudska revolucionarna vojska ERP je bila pri Catamarci hudo poražena. Poleg tega pa sila, s katero so udarile vladne čete po gverilcih kaže, da ima vlada namen začeti neizprosno boj proti upornikom. Vsekakor pa je dogodek pri Catamarci za gverilce je izgubljena bitka, ne pa dokončni poraz. Dan prej so na primer dosegli izreden uspeh z napadom na tovarno orožja in razstreliva pri Cordovi.

Vojna med ERP in vlado je torej dejstvo in ima že tak obseg, ki ga nihče ni predvidel komaj petimi leti, ko so gverilci prišli na stopili z omejenimi, skoraj plasnimi diverzantskimi akcijami. Razprednost gverilske mreže in odziv, ki ga ERP imel med ljudstvom priča o trenjih in o nezadovoljstvu v argentinski družbi. Vojaki, ne zmožni, da bi sami obvladali položaj, so poklicali na pomoč Pe-

rona. Dejstvo pa, da je gverila izbruhnila z vso silo prav po njegovem povratku priča, da argentinski narod zahteva stvarne reforme in se ne zadovoljuje več s prazno demagogijo, v kateri je bil pokojni «caudillo» pravi mojster.

KOLEKTIVNA POROKA

Neko 22-letno dekle se je omožilo istočasno s starši v okviru kolektivne poroke, za katero je dala pobudo majhna občina pri Limi, da bi tudi pred oblastmi šeststajni parov uzakonilo svoj položaj.

Dekle, ki se je poročila istočasno s starši, je Victoria Pena Zegarra, ki je po zgledu roditeljev dolga časa živel skupaj s 24-letnim Titom Danielom Perezom, ne bo pa mogla izenačiti njunega rekorda. Svojevrsna zakonca, 55-letni Alejandro Pena Valle in 54-letna Rosa Amali Zegarra, sta v 31 letih življenja v dvojje imela kar 11 otrok. «Čas prehitro teče», je dejal Alejandro Pena, da bi razložil, zakaj se je komaj sedaj odločil za poroko.

TRDOGLAVI PREDNIKI

Pred 350 tisoč leti je imel človek veliko tršo lobanjo kot danes. Lobanjske kosti so bile debele od 9,4 do 18 milimetrov proti 4 milimetrom naše lobanje. Dejstvo so odkrili antropologi NDR, ki so preučili lobanjske kosti, ki so jih našli v Arteni.

HUDA ZAROČENKA

Agenti, ki je pri Vilungenu hotel aretirati pijanega motociklista, je najprej ugriznil v roko motociklistov pes, nato pa še zaročenka. V zapisniku je policist med drugim zapisal: «Ugriz zaročenke je bil huji in globlji kot ugriz motociklistovega psa».